

Pivovar Moravské Budějovice
Výstava 2022

Brewery Moravské Budějovice
Exhibition 2022

Brauerei Mährisch Budwitz
Ausstellung 2022

Moravské Budějovice

12. – 20. 11. 2022
zámecké konírny

Výstava je koncipována jako osobní zpověď Milana Krejčířka, syna posledního správce pivovaru v Moravských Budějovicích.

Otevřeno:

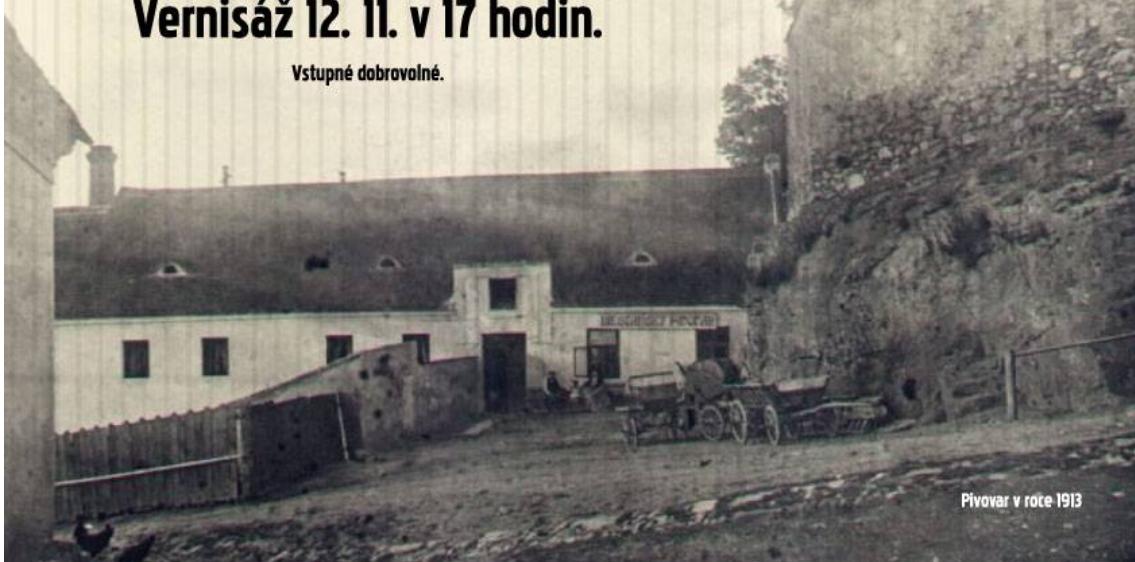
po - pá 10 - 12 a 14 - 16 hodin
so - ne 14 - 16 hodin.

Milan Krejčířík

Vernisáž 12. 11. v 17 hodin.

Vstupné dobrovolné.

Pivovar v roce 1913

1922 - 2022

1 Historie

100 let od uzavření
Měšťanského pivovaru
v Moravských Budějovicích

13. století - Měšťané Moravských Budějovic získali od moravských markrabat právo várčné. Znamenalo, že v okruhu jedné míle nesměl nikdo jiný vařit a senkovat pivo, ani zakládat krčmy.

1421 - Právo várčné měšťanům obnovil král Zikmund Lucemburský, když byly listiny při požárech zníceny.

1498 - Král Vladislav II. Jagellonský měšťanům právo várčné potvrdil.

1522 - Moravské Budějovice kupují od Jindřicha z Lichtenštejna Valdštejnovo.

1551 - První písemná zpráva o sladovně u příkré skály pod farou. Majitel Jan Jírů.

1557 - Žemský hejtmanem se stal Zdeněk Brtnický.

1562 - Jan Jírů prodal sladovnu Matěji Machovi.

1620 - Po bitvě na Bílé hoře Valdštejnovo o své majetky přišli Moravské Budějovice kupují Hanibala ze Schauburku.

1625 - Měšťané kupují od Šebestiána Vydry sladovnu s pivovarem.

1644 - Po smrti Hanibala přešly Moravské Budějovice a blízké okolí vsi na Rudolfa Jindřicha Schauburka. Ten provozoval pivovar ve Veselí a nutil své poddané odtud odebrat pivu na úkor měšťanského pivovaru.

1677 - Pod záminkou nezaplatení dluhu byl měšťanský pivovar uzavřen.

1736 - František Václav, hrabě Wallis koupil moravskobudějovické panství od Marie Anny Leopoldiny ze Schauenburgu a provozoval pivovar z Klenové.

1756 - Pivovar si pronajal František Valdštejn hrabě Wallis.

1762 - Hrabě Wallis pronájem pivovaru prodloužil.

1768 - V dalších letech byl pivovar pronajímán sládkům vždy na šest let a to i v rozmezí do začátku 20. století.

1769 - Pivovar vyráběl 602 čtyřlitérních sudů piva, což představovalo 136 263 litrů.

1888 - Pivovar byl na šest let pronajat sládkovi Mořici Friedovi.

1901 - Správce pivovaru Karel Procházka žádá o provedení studny a větrného motoru.

1902 - Byla povolená stavba zděného továrního komína.

1903 - Přesun pivovaru byla dokončena, zkomplikovaná a povolená do provozu.

1905 - Pivovar byl pronajat sládkovi Ignáci Friedovi.

1914 - Přestalo se vařit pivo.

1918 - Při prohlídce pivovaru bylo zjištěno, že veškeré zařízení je rezavé.

1922 - Oficiální likvidace pivovaru.

1938 - Pivovar v Moravských Budějovicích kupuje Starobrněnský pivovar.

1939 - Byl zřízen sklad se stáčírnou láhvového piva. Správcem je Jaroslav Krejčík.

1945 - Zhradnění. Z areálu bývalého pivovaru vznikl sklad zeleniny a ovoce.

1991 - Privatizace, dražba, nový majitel ZEMKO.

13th century - The townspeople of Moravské Budějovice obtained the right of brewing from the Moravian margraves. It meant that no one else within a mile radius was allowed to brew and bar beer, or open taverns.

1421 - King Sigismund of Luxembourg restored the right to brew to the burghers when the documents were destroyed in a fire.

1498 - King Vladislav II. Jagellonian confirmed the right of brewing to the townspeople.

1522 - Moravské Budějovice was bought from Jindřich of Waldstein by the Waldstein family.

1551 - The first written report about the malthouse near the steep rock below the parsonage. Owner Jan Jírů.

1557 - Zdeněk Brtnický became provincial governor.

1562 - Jan Jírů sold the malthouse to Matěj Mach.

1620 - After the battle on Bílá Hora, the Waldstein families took over Moravské Budějovice was bought by Hanibal from Schaumburg.

1625 - The townspeople bought a malthouse with a brewhouse from Šebestián Vydra.

1644 - After the death of Hanibala, Moravské Budějovice and nearby surrounding villages passed to Rudolf Jindřich Schauburg. He operated a brewhouse in Vesce and owned several smaller breweries, from dort Bier at the expense of the town brewery.

1677 - Under the pretext of non-payment of debt, the burgher's brewery was closed.

1736 - František Václav, Count Wallis bought the Moravské Budějovice estate from Marie Anna Leopoldina of Schaumburg, the married Countess of Klenová.

1756 - František Václav leased the brewery to Count Wallis.

1762 - Count Wallis extended the lease of the brewery.

1768 - In the following years, the brewery was leased to brewers for six years, and this lasted until the beginning of the 20th century.

1769 - The brewery produced 602 four-bucket barrels of beer, which represented 136,263 liters.

1888 - The brewery was leased to brewer Moritz Fried for six years.

1901 - The manager of the brewery, Karel Procházka, requested the construction of a well and a wind engine.

1902 - The construction of a brick factory chimney was allowed.

1903 - The reconstruction of the brewery was completed, approved and put into operation.

1905 - The brewery was leased to brewer Ignaz Fried.

1914 - Brewing of beer stopped.

1918 - During an inspection of the brewery, it was found that all the equipment was rusty.

1922 - Official liquidation of the brewery.

1938 - A warehouse with a bottled beer bottling plant was established. The manager is Jaroslav Krejčík.

1945 - Nationalization. A vegetable and fruit warehouse was created from the premises of the former brewery.

1991 - Privatization, auction, new owner ZEMKO.

13. Jahrhundert - Die Bürger von Mährisch Budwitz erhielten von den mährischen Markgrafen das Braurecht. Es bedeutete, dass niemand sonst im Umkreis von einer Meile Bier brauen und ausschenken oder Tavernen eröffnen durfte.

1421 - König Sigismund von Luxemburg gibt den Bürgern das Braurecht zurück, nachdem die Urkunden durch einen Brand verloren gegangen waren.

1498 - König Vladislav II. Jagellonian bestätigte den Bürgern das Braurecht.

1522 - Moravské Budějovice wurde von Jindřich von Lichtenburg der Waldstein gekauft.

1551 - Der erste schriftliche Bericht über die Mälzerei beim steilen Felsen unterhalb des Pfarrhauses. Eigentümer Jan Jírů.

1557 - Zdeněk Brtnický wurde Landeshauptmann.

1562 - Nach dem Tod von Hanibalu fiel Mährisch Budwitz und die umliegenden Dörfer an Rudolf Jindřich Schauburg. Er betrieb in Vesce eine Brauerei und zwang seine Untertanen, von dort Bier auf Kosten der Stadtbrauerei zu beziehen.

1625 - Die Bürger kauften von Šebestián Vydra eine Mälzerei mit Brauerei.

1644 - Nach dem Tod von Hanibalu fiel Mährisch Budwitz und die umliegenden Dörfer an Rudolf Jindřich Schauburg. Er betrieb in Vesce eine Brauerei und zwang seine Untertanen, von dort Bier auf Kosten der Stadtbrauerei zu beziehen.

1677 - Unter dem Vorwand der Nichtzahlung von Schulden wurde die bürgerliche Brauerei geschlossen.

1736 - František Václav, Graf Wallis, kaufte von Marie Anna Leopoldina von Schaumburg, der verheirateten Gräfin von Klenová, ihr Gut Mährisch Budwitz.

1756 - František Václav verpachtete die Brauerei an den Grafen Wallis.

1762 - Graf Wallis verlängerte den Pachtvertrag der Brauerei.

1768 - In den folgenden Jahren wurde die Brauerei für sechs Jahre an Brauer verpachtet, dies dauerte bis Anfang des 20. Jahrhunderts.

1769 - Die Brauerei produzierte 602 Bierfässer mit vier Eimern, was 136,263 Liter entsprach.

1888 - Die Brauerei wurde für sechs Jahre an den Brauer Moritz Fried verpachtet.

1901 - Der Brauereidirektor Karel Procházka fordert den Bau eines Schornsteins und einer Windmühle.

1903 - Der Bau eines gemauerten Fabriksschornsteins wurde genehmigt.

1905 - Der Umbau der Brauerei wird abgeschlossen, genehmigt und in Betrieb genommen.

1914 - Das Bierbrauen wird eingestellt.

1918 - Bei einer Inspektion der Brauerei wurde festgestellt, dass die gesamte Ausrüstung rostig war.

1922 - Offizielle Auflösung der Brauerei.

1938 - Die Brauerei in Mährisch Budwitz kauft Starobrněnský pivovar.

1945 - Ein Lager mit Flaschenbierabfüllanlage wird errichtet. Der Verwalter ist Jaroslav Krejčík.

1945 - Verstaatlichung. Auf dem Gelände der ehemaligen Brauerei entstand ein Gemüse- und Obstgärtner.

1991 - Privatisierung, Versteigerung, neuer Eigentümer ZEMKO.

Měšťanský pivovar v roce 1913. Správcem pivovaru byl Ignác Fried. V následujícím roce se tu pivo přestalo vařit. Při prohlídce pivovaru v roce 1918 bylo zjištěno, že důsledkem odstávky je veškeré zařízení rezavé. Oficiální likvidace pivovaru se uskutečnila koncem roku 1922.

Municipal brewery in 1913. The manager of the brewery was Ignatius Fried. The following year, beer was no longer brewed there. During an inspection of the brewery in 1918, it was found that all the equipment was rusty as a result of the shutdown. The official liquidation of the brewery took place at the end of 1922.

Pivovarský komín je prvním zděným továrním komínem v Moravských Budějovicích. Správce pivovaru Karel Procházka dostal povolení k jeho stavbě v roce 1902. The brewery chimney is the first brick factory chimney in Moravské Budějovice. Brewery manager Karel Procházka received permission to build it in 1902.

Copyright © Milan Krejčík 2022

1922 - 2022

2

Rok 1938 - Mnichovský diktát

The Munich Dictate – Die Münchener Diktatur

100 let od uzavření
Měšťanského pivovaru
v Moravských Budějovicích

Po naplnění Mnichovských dohod se očito Znojmo ve Velkoněmecké říši. Znojemský pivovar, který zásoboval pivem hospody na jihovýchodní Moravě, byl mimo hru. Starobrněnský pivovar, respektive První brněnský akciový pivovar a sladovna, se snažil uvolněný obchodní prostor zaplnit. Zakoupil pivovaru v Moravských Budějovicích a zřídil zde sklad se stáčírnou láhvového piva. Dozorem na průběh stavebních prací pověřil minoritního akcionáře Jaroslava Krejčíka.

Once the the Munich Agreements had been implemented, Znojmo found itself in the Greater German Empire. The Znojmo Brewery, which had formerly supplied pubs in south-western Moravia, was therefore 'out of the game'. The Brewery Starobrně, or to be more exact the First Brno Joint-Stock Brewery and Maltings, sought to fill the newly vacated market. It bought the brewery in Moravské Budějovice and set up a warehouse with a bottling plant. A minority shareholder, Jaroslav Krejčík was entrusted to overseeing the construction works.

Území bývalého Československa v období od 1. října 1938 do 15. března 1939, tedy od mnichovské dohody do německé okupace Čech a Moravy.

The territory of the former Czechoslovakia in the period from October 1, 1938 to March 15, 1939, i.e. from the Munich Agreement to the German occupation of Bohemia and Moravia.

Das Gebiet der ehemaligen Tschechoslowakei in der Zeit vom 1. Oktober 1938 bis 15. März 1939, d.h. vom Münchener Abkommen bis zur deutschen Besetzung Böhmens und Mährens.

Starobrněnský pivovar ve třicátých letech.
The Starobrno brewery in the 1930s.
Der Brauerei Starobrno in den 1930er Jahren.

Všeobecná mobilizace byla vyhlášena 23. září 1938.
General mobilization was announced on 23 September 1938.
Die allgemeine Mobilmachung wurde am 23. September 1938 angekündigt.

Starobrněnský pivovar dnes.
Starobrno Brewery today.
Brauerei Starobrno heute.

Copyright © Milan Krejčík 2022

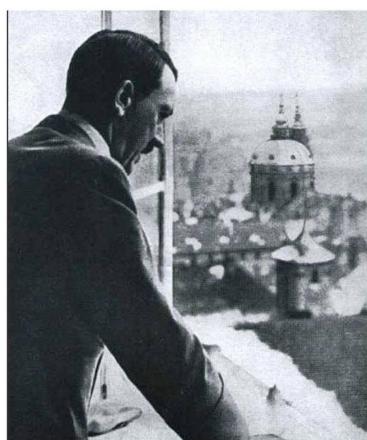

1922 - 2022

3

Rok 1939 – Protektorát Böhmen und Mähren

100 let od uzavření
Měšťanského pivovaru
v Moravských Budějovicích

U útoku proti Polsku se zúčastnila po boku wehrmachtu i speciálně vytvořená slovenská polní armáda Bernolák. Zdejší fašistickou skupinou pojmenovaná Bernolák.
Alongside the Wehrmacht, a specially created Slovak field army named Bernolák took part in the attack against Poland.
Neben der Wehrmacht nahm eine eigens geschaffene slowakische Feldarmee namens Bernolák am Angriff auf Polen teil.

Moravští Slovaci tvořili pozoruhodnou etnickou skupinu. Z jejich řad vzešlo mnoho významných osobností, především politiků, včetně Jana Amose Komenského a Tomáše G. Masaryka. V jejich řadách ale vznikla také iniciativa za připojení k pronásledovanému Slovensku. The Moravian Slovaks form a remarkable ethnic group. Many important personalities emerged from their ranks. For example Jan Amos Komenský, T. G. Masaryk and Tomáš Baťa. In their ranks, however, there was also an initiative to join pro-Nazi Slovakia. Die Mährischen Slowaken bilden eine bemerkenswerte Volksgruppe. Viele bedeutende Persönlichkeiten gingen aus ihren Reihen hervor. Zum Beispiel Jan Amos Komenský, T. G. Masaryk und Tomáš Baťa. In ihren Reihen gab es aber auch eine Initiative, sich der nationalsozialistischen Slowakei anzuschließen.

Copyright © Milan Krejčířík 2022

4

Rok 1939 – Starobrno zřizuje sklad piva

Starobrno establishes a beer warehouse - Starobrno errichtet ein Bierlager

100 let od uzavření
Měšťanského pivovaru
v Moravských Budějovicích

1922 - 2022

Starobrnský pivovar zřizuje v Moravských Budějovicích sklad, který zásobuje sudovým pivem z Brna. Pravidelně tam jezdily těžké nákladní vozy Tatra 81, naložené sudy s pivem, které se vracely do Brna s prázdnými sudy. V létě jezdily mezi Brnem a Moravskými Budějovicemi i několikrát za týden. Přivážely sudové tyče velikostech. Čtvrtky (25 litrů), půlky (50 litrů), celáky (100 litrů) a tupláky (200 litrů).

The Starobrno Brewery is setting up a warehouse in Moravské Budějovice, which supplies cask beer from Brno. Tatra 81 heavy trucks loaded with beer barrels regularly drove there, returning with empty barrels. In the summer, they visited Meso Brno and Moravské Budějovice several times a week. They brought barrels in four sizes. Quarters (25 liters), halves (50 liters), wholes (100 liters) and tubers (200 liters).

Die Brauerei Starobrno richtet in Moravské Budějovice einen Lager ein, das Fässer aus Brnni liefert. Mit Fahrzeugen geladen mit Tatra 81 mit Bierfässern beladenen Schwerlastwagen, die mit leeren Fässern nach Brnni zurückkehrten. Im Sommer besuchten sie mehrmals wöchentlich Meso Brno und Moravské Budějovice. Sie brachten Fässer in vier Größen. Viertel (25 Liter), Hälften (50 Liter), Ganze (100 Liter) und Knollen (200 Liter).

1922 - 2022

V protektorátě začaly platit »nřimberské zákony« a občané museli na úřadech prokazovat svůj rasový původ. Vydání dokladu předcházelo rozhovor s příslušným úředníkem, a ten, pokud měl pochybnosti o »čistotě rasy« žadatele, mohl si vyžádat fotografie rodiců a prarodiců, nebo výpis z matrict. To se přihodilo mamince. Horlivému úředníkovi připadala na fotografických přílozích židovská a bylo mu také podezřelé, že mluví perfektně německy. Neuspokojil ho ani fotografie rodiců. Doklad ji úředník nakonec vydal, ale až po předložení křestních listů, a neodputlil si poznámku, že o její »čistotě rasy« stejně pochybuje.

The "Nürnberg Laws" began to apply in the protectorate, and citizens had to prove their racial origin at the authorities. The issuance of the document was preceded by an interview with the relevant official, and if he had doubts about the "purity of race" of the applicant, he could request photos of parents and grandparents, or extracts from registers. That happened to mom. The overzealous clerk found her too Jewish in the photographs and also suspected that she spoke perfect German. Even the photos of his parents did not satisfy him. The official finally issued her the document, but only after presenting her baptismal certificates, and he did not forgive himself for remarking that he doubted her "purity of race" anyway.

Im Protektorat begannen die „Nürnberg Gesetze“ zu gelten, die Bürger mussten ihre rassische Herkunft bei den Behörden nachweisen. Der Ausstellung des Dokuments ging ein Gespräch mit dem zuständigen Beamten voraus, der bei Zweifeln an der „Rassenreinheit“ des Antragstellers Fotos von Eltern und Großeltern oder Registerauszüge anfordern konnte. Das ist Mama passiert. Der überreizige Angestellte fand sie auf den Fotos zu jüdisch und vermutete außerdem, dass sie perfekt Deutsch sprach. Auch die Fotos seiner Eltern befriedigten ihn nicht. Der Beamte stellte ihr schließlich das Dokument aus, aber erst nach Vorlage ihrer Taufschäume, und er verzehrte sich nicht die Bemerkung, er zweifelte ohnehin an ihrer „Rassenreinheit“.

Politická situace se nevyvijela pro Čechy příznivě, všeobecně se očekávalo, že bude brzy válka, a rodice usoudili, že rodina bude za války lépe ochráněna a zabezpečena v menším městě. Pro nábytek a zařízení nám byl do Brna přistaven stěhovací vůz firmy Fried z Moravských Budějovic. Nábytek cestoval stěhovacím vozem a já s maminkou v kabíně velkého pivovarského nákladního vozu. Když jsme dojeli na místo, vynořil se před námi nečekaně romantický pohled. Pivovar, naše nové sídlo, ležel pod vysokou skálou, na níž stála fara obheňanou zdí půrušenou středověkou rotundou.

The political situation was not developing favorably for the Czechs, it was widely expected that there would soon be a war, and the parents decided that the family would be better protected and secured in a smaller town during the war. A moving truck from the company Fried from Moravské Budějovice was sent to Brno with furniture and equipment. The furniture traveled in a moving van, and my mother and I traveled in the cab of a large brewery truck. When we reached the place, unexpectedly romantic site appeared in front of us. The brewery, our new headquarters, was located under a high rock, on which stood the parsonage surrounded by a stone wall interrupted by a medieval rotunda.

Die politische Situation entwickelte sich für die Tschechen nicht günstig, es wurde allgemein erwartet, dass es bald einen Krieg geben würde, und die Eltern entschieden, dass die Familie während des Krieges in einer kleineren Stadt besser geschützt und abgesichert werden sollte. Für Möbel und Ausstattung wurde ein Umzugswagen der Firma Fried aus Moravské Budějovice nach Brünn gebracht. Die Möbel reisten in einem Umzugswagen, und meine Mutter und ich fuhren in der Kabine eines großen Brauereiautos. Als wir den Ort erreichten, bot sich uns ein unerwartet romantisches Szenario in Form eines großen Felsens, auf dem das Pfarrhaus stand, umgeben von einer Steinmauer, die von einer mittelalterlichen Rotunde unterbrochen wurde.

Rodiče doma mluvili oběma jazyky. Do němčiny přecházeli plynule, když chtěli mluvit o něčem, co jsem neměl slyšet já. Přecházela tomu věta: „Achtung, das Kind hört!“ a pak už pokračovali v němčině.

„Babi, co znamená Achtung, das Kind hört?“ zeptal jsem se babičky.

„To říká tvůj tata? Pozor, dítě poslouchá,“ odvětila bezeslášně.

Parents spoke both languages at home. They switched to German fluently when they wanted to talk about something I wasn't supposed to hear. It was preceded by the sentence: "Achtung, das Kind hört!" and then they continued in German.

„Grandma, what does Achtung, das Kind hört mean?“ I asked Grandma.

„Is that what your dad says? Be careful, the child is listening,“ she replied innocently.

Die Eltern sprachen zu Hause beide Sprachen. Sie wechselten fließend ins Deutsche, wenn sie über etwas reden wollten, das ich nicht hören sollte. Davor stand der Satz: "Achtung, das Kind hört!" und dann ging es auf Deutsch weiter.

„Oma, was heißt Achtung, das Kind hört?“, fragte ich Oma.

„Hat das dein Vater gesagt?“ Und sagte mir diesen Satz auf Tschechisch.

5 Rok 1939 - Stěhování

Moving - Umziehen

100 let od uzavření
Měšťanského pivovaru
v Moravských Budějovicích

Tatinkaova maminka, Marie Krejčíříková, byla jedinou babičkou, kterou jsem na vlastní oči viděl. Za války k nám občas jezdila do Moravských Budějovic a trávila u nás několik týdnů. Byla »trochu při téle«, a tak se nejdříve pohybovala s holí v ruce, i když doma se bez ní lehce obešla. Milovala zvláště směsic českých a německých slov, že jsem měl zpočátku potíže pochopit, co má vlastně na mysli, ale brzy jsem ji začal rozumět a její řeč mi připadala naopak docela zajímavá. Navíc se ukázalo, že babička je velmi společenská, ráda vypráví různé zajímavé příběhy ze svého života a má smysl pro humor.

My father's mother, Marie Krejčíříková, was the only grandmother I saw and knew with my own eyes. During the war, she sometimes visited us in Moravské Budějovice and spent several weeks with us. She was »a bit stout«, so she first moved around with a scythe in her hand, even though she easily got by without it at home. She spoke with a strange mixture of Czech and German words that at first I had trouble understanding what she actually meant, but soon I began to understand her and I found her speech quite interesting. In addition, it turned out that the grandmother is very sociable, likes to tell various interesting stories from her life and has a sense of humor.

Die Mutter meines Vaters, Marie Krejčíříková, war die einzige Großmutter, die ich mit eigenen Augen sah und kannte. Während des Krieges besuchte sie uns manchmal in Moravské Budějovice und verbrachte mehrere Wochen bei uns. Sie sei „ein bisschen körperlich“, also ziehe sie es vor, sich mit einem Stock in der Hand fortzubewegen, obwohl sie zu Hause problemlos ohne auskamme. Sie sprach mit einer seltsamen Mischung aus tschechischen und deutschen Wörtern, die ich anfangs schwer verstehen konnte, was sie eigentlich meinte, aber bald begann ich sie zu verstehen und ich fand ihre Sprache ziemlich interessant. Außerdem stellte sich heraus, dass die Großmutter sehr gesellig ist, gerne verschiedene interessante Geschichten aus ihrem Leben erzählt und Sinn für Humor hat.

Copyright © Milan Krejčířík 2022

6

Rok 1940 – Teta Růženka

Aunt Rose – Tante Rosa

1922 - 2022

V roce 1940 jsem přijal spolu se svou sestrou křestanskou svátost břemování, říká Milan Krejčířík. Udělil nám ji biskup Josef Beran, pozdější kardinál, který zavítal do Moravských Budějovic. Je to akt, při němž se získává symbolicky duchu svatého. Biskup mi potefl čelo svatým olejem ve tvaru kříže a při tom říkal latinsky Accipe Signaculum doni Spiritus Sancti (říjmi pečeť Duchu svatého). Po celou dobu za mnou stál můj knotr, strýc Břetislav Kotlík, a měl pravou ruku polozenou na mém rameni, což mělo symbolizovat, že mě bude chránit. Oba jsme dostali od rodiče k břemování náramkové hodinky. Pak jsme všichni sli k fotografovi panu Frťovi, který vytvořil dokumentární fotografie.

In 1940, I received the Christian sacrament of confirmation together with my sister, says Milan Krejčířík. It was given to us by Bishop Josef Beran, later a cardinal, who visited Moravské Budějovice. It is an act in which the gift of the Holy Spirit is received symbolically. The bishop anointed my forehead with holy oil in the shape of a cross, saying in Latin Accipe Signaculum doni Spiritus Sancti (receive the seal of the Holy Spirit). All the time, my godfather, uncle Břetislav Kotlík, was standing behind me and had his right hand on my shoulder, which was supposed to symbolize that he would protect me. We both received wristwatches from our parents for confirmation. Then we all went to the photographer Mr. Frť, who took documentary photographs.

1940 habe ich zusammen mit meiner Schwester das christliche Sakrament der Firmung empfangen, sagt Mila Krejčířík. Es wurde uns von Bischof Josef Beran, später Kardinal, geschenkt, der Moravské Budějovice besuchte. Es ist ein Akt, bei dem die Gabu des Heiligen Geistes symbolisch empfangen wird. Der Bischof salzte meine Stirn mit heligem Öl in Form eines Kreuzes und sagte auf Latein Accipe Signaculum doni Spiritus Sancti (empfange das Siegel des Heiligen Geistes). Die ganze Zeit über stand mein Pate, Onkel Břetislav Kotlík, hinter mir und hatte seine rechte Hand auf meiner Schulter, was symbolisierte solche, dass er mich beschützen würde. Wir haben beide von unseren Eltern Armbanduhren zur Konfirmation bekommen. Dann gingen wir alle zum Fotografen Herrn Frť, der Dokumentarfotos machte.

Teta spala ve vedlejším pokoji, ale přes můj pokoj chodila ráno do koupelny. Občas se vroucela a před velkým zrcadlem se svěkly, česala a zvolna oblékala. Já jsem se na tento okamžik strašně těšil. Z počátku jsem předstíral, že spím, ale ve skutečnosti jsem ji skvrnami přivětvených očí pozoroval. Náhodou dospělá žena mě sexuálně vzuřovala. Na nahodilou erekci je každý kluk zvyklý, ale je to spíš nepříjemný pocit, protože se vám v trenýrkách něco zvětší, překáží to a chvíli to trvá, než se všechno vrátí. Tentokrát však podle mě využívala. Byla to můj první zážitek, ale bylo to povídavé, co jsem se při pohtědu nadechl ženou, kterou mě mohla. Po nějaké době mi řekla, že teta mluví v tom zrcadle vidět, jak mě ni potokuji, stejně jako jsem já viděl ji, takž jsem oči opatrně otevřel. Trochu jsem se obával, aby se teta nepřestále pøede mnou svlékat, nebo aby mi nerekla, abych se na ni nedval, ale ukázalo se, že tetě Růžence moje koukané vůbec nevadilo.

My aunt slept in the next room, but used my room to go to the bathroom in the morning. Sometimes she came back and undressed in front of a large mirror, combed her hair and slowly dressed. I'm on he enjoyed this moment terribly. At first I pretended to be asleep, but I really am he watched her through the slits of his closed eyes. A naked adult woman turned me on sexually. Every guy is used to random erections, but it's more of an unpleasant feeling because something gets bigger in your underwear. It gets in the way, and it takes a while for it to shrink again. This new feeling was different. I was scared at a moment, but it was the first time I felt like a man when I looked at a naked woman. After some time it dawned on me that my aunt must see me peeking at her in that mirror, just as I saw her, so I carefully opened my eyes. I was a little worried that my aunt wouldn't stop undressing in front of me, or that she wouldn't tell me not to look at her, but it turned out that Aunt Rose didn't mind my staring at all.

Meine Tante schlief im Nebenzimmer, benutzte aber mein Zimmer, um morgens auf die Toilette zu gehen. Manchmal kam zurück und zog sich vor einem großen Spiegel aus, kamte ihr Haar und zog sich langsam an. Ich bin dabei er genoss diesen Moment furchtlicher. Zuerst tat ich so, als würde ich schlafen, aber ich schaute wirklich er beobachtete sie durch die Schlitzte seiner geschlossenen Augen. Eine nackte erwachsene Frau machte mich sexuell an. Jeder Typ ist an Züge angezogen und es kann nicht anders sein, dass du etwas in deiner Unterhose größer wird, als im Wollen ist und es eine Wölfe darstellt, bis es wieder zusammenzieht. Dieses neue Gefühl war sehr angenehm. Ich war noch ein kleiner Junge, aber es war das erste Mal, dass ich mich wie ein Mann fühlte, als ich eine nackte Frau ansah. Nach einiger Zeit dämmerte mir, dass meine Tante mich in diesem Spiegel genau so sehen musste, wie ich sie sah, also öffnete ich vorsichtig meine Augen. Ich war etwas besorgt, dass meine Tante nicht aufhören würde, sich vor mir auszuziehen, oder dass sie mir nicht sagen würde, sie nicht anzusehen, aber es stellte sich heraus, dass Tante Rose nichts dagegen hatte, dass ich sie anstarnte.

100 let od uzavření
Měšťanského pivovaru
v Moravských Budějovicích

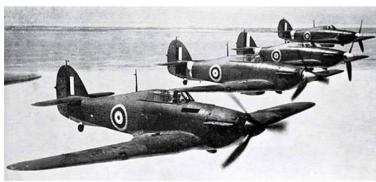

1922 - 2022

7

Rok 1940 – Bitva o Británii

Battle of Britain – Schlacht um England

Roj britských stíhacích letounů Hawker Hurricane
A swarm of British Hawker Hurricane fighters
Ein Schwarm britischer Hawker Hurricane-Jäger

Ještě nikdy v dějinách lidských konfliktů nedlužilo tak mnoho lidí za tak malé hrstce jedinců.

Never in the field of human conflict was so much owed by so many to so few.

Noch nie in der Geschichte menschlicher Konflikte haben so viele Menschen einer so kleinen Handvoll Individuen so viel zu verdanken.

Winston Churchill

100 let od uzavření

Měšťanského pivovaru
v Moravských Budějovicích

Viktor Fried, pravděpodobně příbuzný sládky Ignáce Frieda, se narodil 1. 9. 1914 v Moravských Budějovicích, kde v roce 1933 maturoval na reálném gymnáziu. Po vystudování právnické fakulty, z obav před rasovou perzekucí, prchá do zahraničí. Do Velké Británie přišel 21. 4. 1939. Ihned se hlásí do britské armády a posléze do vznikajících československých jednotek. Dne 29. 1. 1940 byl povolán do 87. roty Pioneer Corps a od března až do evakuace 18. června 1940 byl nasazen s britským expedičním sborem ve Francii. Po skončení evakuace 6. června 1940 byl povolen Viktor Fried o přesídlení k československé jednotce a k tomu došlo v říjnu 1941. Byl zařazen k 311. československé bombardovací peruti RAF, ve které působil až do konce války. Demobilizován byl v Anglii 21. 12. 1945 jako poručík. V té době byl ženatý, patrně od roku 1942, kdy si vzal za ženu Angličanku. Do své staré vlasti se už nevrátil. Zemřel 10. dubna 1983 ve Velké Británii.

Viktor Fried, probably a relative of the brewer Ignác Fried, was born on 1 September 1914 in Moravské Budějovice, where he graduated from the real gymnasium in 1933. After graduating from law school, he flees abroad due to fear of racial persecution. He came to Great Britain on April 21, 1939. He immediately enlisted in the British army and then in the emerging Czechoslovak units. On 29/1940 he was called up to the 87th Pioneer Corps. From March 1940 he was assigned to the 311th Czechoslovak Squadron of the Royal Air Force. Even before the evacuation - on May 6, 1940 - Viktor Fried asked to be transferred to the Czechoslovak Air Force and this happened in October 1941. He was assigned to the 311th Czechoslovak Bomber Squadron of the RAF, in which he worked until the end of the war. He was demobilized in England on December 21, 1945 as a lieutenant. He was married at the time, probably since 1942, when he married an English woman. He never returned to his old homeland. He died on April 10, 1983 in Great Britain.

Viktor Fried, wahrscheinlich ein Verwandter des Brauers Ignác Fried, wurde am 1. September 1914 in Moravské Budějovice geboren, wo er 1933 das Realgymnasium absolvierte. Nach seinem Jurastudium flieht er aus Angst vor rassistischer Verfolgung ins Ausland. Er kam am 21. April 1939 nach Großbritannien. Er meldete sich sofort in der britischen Armee und dann in den aufstrebenden tschechoslowakischen Einheiten. Am 29.1.1940 wurde er zur 87. Kompanie des Pionierkorps eingezogen. Von März bis zur Evakuierung am 18. Juni 1940 beim British Expeditionary Force in Frankreich eingesetzt. Noch vor der Evakuierung - am 6. Mai 1940 - bat Viktor Fried um seine Versetzung zur tschechoslowakischen Luftwaffe und dies geschah im Oktober 1941. Er wurde dem 311. tschechoslowakischen Bombergeschwader der RAF zugewiesen, in dem er bis zum Ende arbeitete der Krieg. Er wurde am 21. Dezember 1945 als Leutnant in England demobilisiert. Er war damals verheiratet, wahrscheinlich seit 1942, als er eine Engländerin heiratete. Er kehrte nie in seine alte Heimat zurück. Er starb am 10. April 1983 in Großbritannien.

Rok maturitní zkoušky 1933

Třída VIII.

Třídní učitel: Josef Machát

Blažek Oldřich, Bořecký Václav, Bouzar Štěpán, Břečka Josef, Čech František, Dvořák Anna, Jánská Františka, Ječová Dagmar, Klimeš Václav, Krátký Teobald, Kreutz Jan, Krotká Stanislava, Kůříková Marta, Lederer Jiří, Mayer Richard, Nevalov Jan, Pelánová Jaromíra, Rataj Jaroslav, Soldát Jaromír, Špinlerová Jaroslava, Trnka Štěpán, Vorlický František.

Štěpán Bouzar, spolužák Viktora Frieda, se zapojil do odbojového hnutí. Pátralo po něm gestapo. Ukyrál se pod falešným jménem. Gestapu ho udala sousedka Bouzarová Julie Raschek (dříve Rašková). Byl zatčen a 24. června 1942 v Brně-Kounicových kolejích popraven.

Štěpán Bouzar, Viktor Fried's classmate, joined the resistance movement. The Gestapo is looking for him. He was hiding under a false name. Bouzar's neighbor Bouzová Julie Raschek (formerly Rašková) reported him to the Gestapo. He was arrested and executed on June 24, 1942 in Brno's Kounice dormitories. Štěpán Bouzar, ein Klassenkamerad von Viktor Fried, schloss sich der Widerstandsbewegung an. Die Gestapo suchte ihn. Er versteckte sich unter falschem Namen. Bouzars Nachbarin Julie Raschek (ehemals Rašková) zeigte ihn bei der Gestapo an. Er wurde verhaftet und am 24. Juni 1942 im Brünner Wohnheim Kounice hingerichtet.

Copyright © Milan Krejčířík 2022

8

Rok 1941 – Poslání Heydricha

The mission of Heydrich – Die Mission von Heydrich

1922 - 2022

V roce 1941 odval Adolf Hitler říšského protektora Konstantina von Neuratha a na jeho místo dosadil SS-Obergruppenführera Reinharda Heydricha. Illegální činnost na území protektorátu Němcům značně ztrpcovala život. Množily se sabotáže a různé protiněmecké protestní akce.

In 1941, Adolf Hitler dismissed Reich Protector Konstantin von Neurath and replaced him with SS-Obergruppenführer Reinhard Heydrich. Illegal activity on the territory of the protectorate made life miserable for the Germans. Sabotage and various anti-German protest actions increased.

1941 entließ Adolf Hitler den Reichsprotektor Konstantin von Neurath und ersetzte ihn durch den SS-Obergruppenführer Reinhart Heydrich. Illegale Aktivitäten auf dem Territorium des Protektorats machten den Deutschen das Leben schwer. Sabotage und verschiedene antideutsche Protestaktionen nahmen zu.

100 let od uzavření
Měšťanského pivovaru
v Moravských Budějovicích

Heydrich přijel do Prahy s jasným úkolem: zajistit s nejvyšší tvrdostí v protektorátě pořádek a českému obyvatelstvu dát jasné najevo, že musí Němci bezpodmínečně poslouchat, protože obsazené území bude navždy součástí »tsisíté Velkoněmecké říše«.

Heydrich came to Prague with a clear task: to ensure order in the protectorate with the utmost severity and to make it clear to the Czech population that they must obey the Germans unconditionally, because the occupied territory will forever be part of the »thousand-year Great German Empire«.

Heydrich kam mit einem klaren Auftrag nach Prag: mit aller Härte für Ordnung im Protektorat zu sorgen und der tschechischen Bevölkerung klarzumachen, dass sie den Deutschen bedingungslos gehorchen muss, denn das besetzte Gebiet wird für immer Teil des »Tausendjährigen« Großes Deutsches Reich« sein.

Ministerský předseda Eliáš zatčen

Z nařízení zastupujícího říšského protektora, SS-Obergruppenführera generála Heydricha byl ministerský předseda současně zatčeného jeho údaji jako ministerského předsedy autonomní protektorální vlády Ing. Eliáš zatčen pro velezradu a zemžradu a odevzán

lidovému soudu Německé říše k vynesení rozsudku. Zastupující říšský protektor zhabíl současně zatčeného jeho údaji jako ministerského předsedy autonomní protektorální vlády Ing. Eliáš zatčen pro velezradu a zemžradu a odevzán

(ČTK.)

ČTK — Praha 28. září (LBM) — Pro přípravu velezrady ve smyslu nařízení říšského protektora v Čechách a na Moravě ze dne 27. září byl stanným soudem v Praze odsouzen:

armádní generál m. sl. Josef Bílý a divisní generál v. v. Hugo Vojta k smrti. — Kromě toho bylo vysloveno zabavení jména.

Pro sabotáž ve smyslu nařízení říšského protektora v Čechách a na Moravě ze dne 27. září 1941 byl stanným soudem v Brně odsouzen:

Alois Trnka z Rousínovce a Rudolf Pospíšil z Drnovic k smrti.

Pro nedovolené zájmerné držení zbraní ve smyslu nařízení říšského protektora v Čechách a na Moravě ze dne 27. září 1941 byl stanným soudem v Praze odsouzen:

Ladislav Kumzák z Prahy a Václav Franc z Prahy k smrti.

Rozsudky byly dnes vykonány zastřelením.

SS-Obergruppenführer Reinhard Heydrich

Tragickou postavou českého školství se stal za války bývalý plukovník a náčelník generálního štábu Československé armády Emanuel Moravec. Jako voják byl odhadán bojovat proti Němcům za Československo do poslední kapky krve – Mnichovský diktát ale zaskočil. Byl pro něho obrovským řekem a v něm začal zradu českého národa. Otočil o sto osmdesát stupňů a s Němci začal úzce spolupracovat. Reinhard Heydrichovi přísluhal naprostou lojalitu a podporoval jeho usilí o germanizaci českého prostoru.

Emanuel Moravec, a former colonel and chief of the general staff of the Czechoslovak Army, was determined to fight the Germans for Czechoslovakia to the last drop of blood – but the Munich Dictator caught him by surprise.

As a soldier, he was determined to fight the Germans for Czechoslovakia to the last drop of blood – but the Munich Dictator caught him by surprise.

It was a huge shock for him and he perceived it as a betrayal of the Czech nation. He turned one hundred and eighty degrees and began to work closely with the Germans. He swore Reinhard Heydrich absolute loyalty and supported his efforts to Germanize the Czech area.

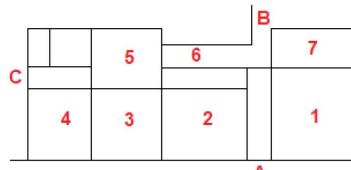
Emanuel Moravec, ehemaliger Oberst und Generalstabsschef der tschechoslowakischen Armee, wurde während des Krieges zu einer tragischen Figur im tschechischen Bildungswesen. Als Soldat war er entschlossen, bis zum letzten Blutströpfchen gegen die Deutschen für die Tschechoslowakei zu kämpfen – doch der Münchener Diktator überraschte ihn. Es war ein großer Schock für ihn und er empfand es als Verrat an der tschechischen Nation. Er drehte sich um 180 Grad und begann, eng mit den Deutschen zusammenzuarbeiten. Er schwor Reinhard Heydrich absolute Treue und unterstützte seine Bemühungen um die Germanisierung des tschechischen Raums.

Změna v pivováře - Change in the brewery - Veränderung in der Brauerei

Láhvové pivo se začalo vozit z Brna. Stářína byla zrušena a na její místo přesunuta kancelář. Na místě bývalé kanceláře vznikly obyvací pokoje.

Bottled beer began to be transported from Brno. The bottling plant was canceled and the office was moved in its place. A living room was created on the site of the former office.

Aus Brunn begann man Flaschenbier zu transportieren. Die Abfüllanlage wurde aufgelöst und das Büro an ihre Stelle verlegt. Auf dem Gelände des ehemaligen Büros wurde ein Wohnzimmer geschaffen.

1 Kancelář - Office - Büro

2 Obývací pokoj - Living room - Wohnzimmer

3 Ložnice dětí - Children's bedroom - Kinderzimmer

4 Ložnice rodičů - Parents bedroom - Elternschlafzimmer

5 Kuchyně, koupelna, WC - Kitchen, bathroom, WC - Küche, Bad, WC

6 Dvorek - Backyard - Hinterhof

7 Terasa - Terrace - Terrasse

1922 - 2022

9

Rok 1942 – Operace Anthropoid

100 let od uzavření
Měšťanského pivovaru
v Moravských Budějovicích

Když se v Londýně rozhodovalo o atentátu, byl ve hře i Emanuel Moravec. Nakonec byl vybrán Reinhard Heydrich. Bojovou operaci s krycím názvem Anthropoid, jejímž cílem bylo zabít Heydricha, provedli 27. května 1942 v Praze-Libni parašutisté vycvičení ve Skotsku Jozef Gabčík a Jan Kubíš.

When the assassination was being decided in London, Emanuel Moravec was also involved. Ultimately, Reinhard Heydrich was chosen. On May 27, 1942, in Prague-Libni, paratroopers trained in Scotland, Jozef Gabčík and Jan Kubíš, carried out a combat operation with the codename Anthropoid, the aim of which was to kill Heydrich.

Als in London über das Attentat entschieden wurde, war auch Emanuel Moravec beteiligt. Die Wahl fiel schließlich auf Reinhard Heydrich. Am 27. Mai 1942 führten die in Schottland ausgebildeten Fallschirmjäger Jozef Gabčík und Jan Kubíš in Prag-Libni eine Kampfoperation mit dem Decknamen Anthropoid durch, deren Ziel es war, Heydrich zu töten.

Jsme Češi! Nikdy se nevzdáme, slyšte? Nikdy!
We are Czechs! We never give up, hear you? Never!
Wir sind Tschechen! Wir geben niemals auf, hören Sie? Niemals!

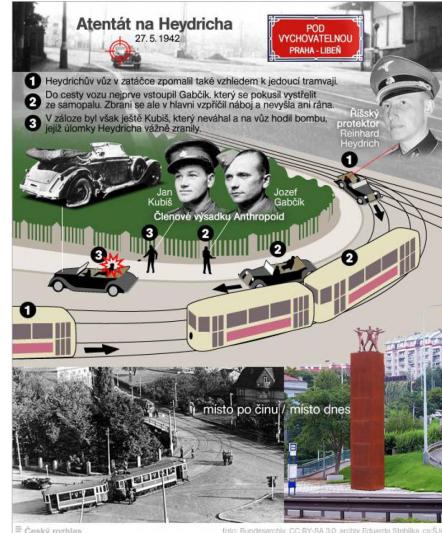

Státní podkladové ceny, s. p.

1 Heydrichův vůz v zatáčce zpomalil také vzhledem k jedoucí tramvaji.
2 Do cesty vozu nejdříve vstoupili Gabčík, který se pokusil vystřelit ze samopalu.
Zbraní se ale v hlavní zpříční nabídka a nevysíla ani jedna rána.
3 V záloze byl však ještě Kubíš, který neváhal a na vůz hodil bombu, jejíž úlomky Heydricha vážně zranily.

1 Heydrich's car slowed down in the turn due to the moving tram.
2 Gabčík first stepped into the path of the car and tried to fire a machine gun. But the gun jammed in the barrel and not a single shot was fired.
3 However, there was still Kubíš in the reserve, who did not hesitate and threw a bomb at the car, fragments of which seriously injured Heydrich.

1 Das Auto von Heydrich wurde in der Kurve durch die fahrende Straßenbahn langsamer.
2 Gabčík trat zuerst in die Fahrbahn des Autos und versuchte, ein Maschinengewehr abzufeuern. Aber die Waffe klemmte im Lauf und es wurde kein einziger Schuss abgefeuert.
3 Es war jedoch noch Kubíš in der Reserve, der nicht zögerte und eine Bombe auf das Auto warf, deren Bruchstücke Heydrich schwer verletzten.

Rodný dům Jana Kubíše. Narodil se v Dolních Vilémovicích, které leží 18 kilometrů od Moravských Budějovic.

Birthplace of Jan Kubíš. He was born in Dolní Vilémovice, which is located 18 kilometers from Moravské Budějovice.

Geburtsort von Jan Kubíš. Er wurde in Dolní Vilémovice geboren, das 18 Kilometer von Mährisch Budwitz entfernt liegt.

Copyright © Milan Krejčířík 2022

10

Rok 1942 – Obrazy pana Schöna

Paintings by Mr. Schön – Gemälde Herrn Schön

1922 - 2022

Tatinek začal jezdit na přehradu chytat ryby. S ubytováním neměl problém. V každé vesnici byla hospoda a hostinský byl rád, že může ubytovat správce pivovaru. V té době jezdil do Vysočan a každě ráno scházel dolů k soutoku řeky Želetavky a Dyje. Většinou tam byl sám, ale jednou casně ráno tam někoho uviděl. Byl to malíř a maloval protilehlý skalní převísek.

Dad started going to the dam to catch fish. He had no problem with accommodation. Every village had a pub and the innkeeper was happy, that the brewery manager can accommodate. At that time, he went to Vysocany and every morning went down to the confluence of the Želetavka and Dyje rivers. He was there alone most of the time, but once early in the morning he saw someone there. He was a painter and painted the opposite rock overhang.

Dad fand an zum Damm zu gehen, um Fische zu fangen. Er hatte kein Problem mit der Unterkunft. Jedes Dorf hatte eine Kneipe und der Wirt war glücklich, die der Braureinanager unterbringen kann. Damals ging er nach Vysocany und ging jeden Morgen zum Zusammenfluss der Flüsse Želetavka und Thaya hinab. Er war die meiste Zeit allein dort, aber einmal am frühen Morgen sah er jemanden dort. Er war Maler und malte den gegenüberliegenden Felsvorsprung.

Ladislav Krásny Schön (1920 - 1980), Svitání nad řekou Želetavka, olej na kartonu, 74x58 cm
Ladislav Krásny Schön (1920 - 1980), Dawn over the Želetavka River, oil on cardboard, 74x58 cm
Ladislav Krásny Schön (1920 - 1980), Morgendämmerung über Želetavka, Öl auf Karton, 74x58 cm

Tatinkovi se ten obraz moc líbil a projevil zájem o jeho koupi. Dohodli se, že až bude obraz hotov, donese mu ho do pivovaru. Ten malíř se tehdy jmenoval Ladislav Schön. Po válce si změnil jméno na Ladislav Krásný. Tatinek jich od něj kupil ještě několik.

Dad really liked the painting and expressed interest in buying it. They agreed that when it was the painting is done, he will bring it to the brewery. The painter's name at the time was Ladislav Schön. After the war, he changed his name to Ladislav Krásný. Dad bought a few more from him.

Dad gefiel das Bild sehr gut und er zeigte Interesse, es zu kaufen. Sie waren sich einig, dass, als es war das Gemälde ist fertig, er bringt es zur Brauerei. Der damalige Maler hieß Ladislav Schön. Nach dem Krieg änderte er seinen Namen in Ladislav Krásný. Dad kaufte noch ein paar von ihm.

Ladislav Krásny Schön (1920 - 1980), Řeka Želetavka, olej na kartonu, 55x43 cm
Ladislav Krásny Schön (1920 - 1980), River Želetavka, oil on cardboard, 55x43 cm
Ladislav Krásny Schön (1920 - 1980), Fluss Želetavka, Öl auf Karton, 55x43 cm

Ladislav Krásny – Schön (1920 – 1980), Zámek Vranov, olej na kartonu, 58x48 cm
Ladislav Krásny – Schön (1920 – 1980), Vranov Castle, oil on cardboard, 58x48 cm
Ladislav Krásny – Schön (1920 – 1980), Schloss Vranov, Öl auf Karton, 58x48 cm

Ladislav Krásny Schön (1920 - 1980), Řeka Divoká Orlice, olej na plátně, 100x74 cm
Ladislav Krásny Schön (1920 - 1980), Wild Eagle River, oil on canvas, 100x74 cm
Ladislav Krásny Schön (1920 - 1980), Fluss Wilder Adler, Öl auf Leinwand, 100x74 cm

1922 - 2022

11

Rok 1943 - Gymnázium

100 let od uzavření
Měšťanského pivovaru
v Moravských Budějovicích

V létě roku 1943 jsem skládal přijímací zkoušky do gymnázia. Trvaly tři dny, od rána do večera. Oficiálně bylo vyhlášeno, že do primy mohou být přijaty pouze děti „árijské rasy“, tělesně a duševně vyspělé. O tom, kdo bude přijat, rozhodovala zvláštní zkušební komise.

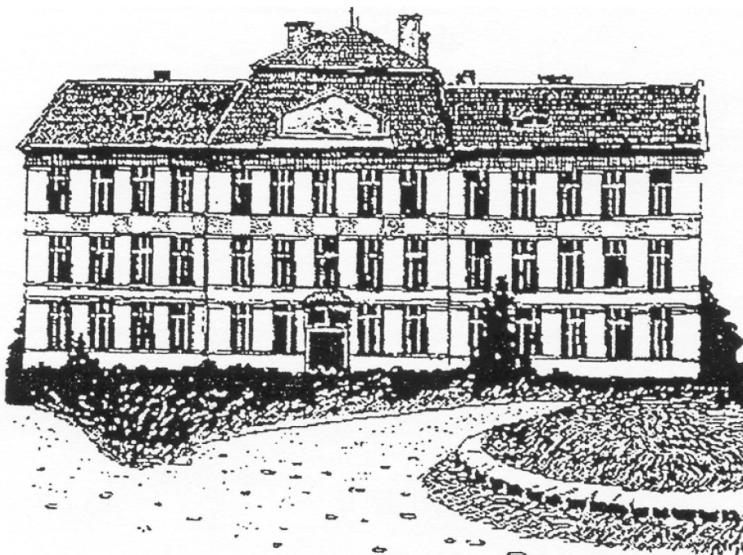
In the summer of 1943, I took the entrance exams to the grammar school. They lasted three days, from morning to evening. It was officially announced that only physically and mentally mature children of the "Aryan race" could be admitted to prima. A special examination board decided who would be accepted.

Im Sommer 1943 legte ich die Aufnahmeprüfung zum Gymnasium ab. Sie dauerten drei Tage, von morgens bis abends. Offiziell wurde bekannt gegeben, dass nur körperlich und geistig reife Kinder der „arischen Rasse“ zur prima zugelassen werden können. Über die Zulassung entschied ein besonderer Prüfungsausschuss.

Ráno se konaly písemné a ústní zkoušky, odpoledne byly na pořadu poměrně přísné, bodované a známkování testy fyzické kondice žadatele. Na závěr třetího dne byli přizváni rodiče. Ke zkouškám se přihlásilo 139 uchazečů, přijato nás bylo jen 25.

In the morning there were written and oral exams, in the afternoon there were relatively strict, scored and graded tests of the applicant's physical fitness. At the end of the third day, parents were invited. 139 applicants applied for the exams, only 25 of us were accepted.

Vormittags fanden schriftliche und mündliche Prüfungen statt, nachmittags relativ strenge, erzielte und benotete Prüfungen der körperlichen Eignung des Bewerbers. Am Ende des dritten Tages wurden die Eltern eingeladen. 139 Bewerber haben sich für die Prüfungen beworben, nur 25 von uns wurden angenommen.

Gymnázium v Moravských Budějovicích podle archivní kresby B. Strnada
Gymnasium in Moravské Budějovice according to archival drawing by B. Strnad
Gymnasium in Mährisch Budwitz nach Archivzeichnung von B. Strnad

Je mi dvanáct roků a mám za sebou první školní rok na gymnáziu, před sebou ještě sedm dlouhých let do maturity. Po prázdninách jdu do sekundy. Přemalu jsem si zvykl na to, že když jsem vyučován k tabuli, musím odpovídat německy, a to nejen v němcině, ale také v matematice, zeměpisce a biologii. Němcina mi nedělá velké problém, jen mi vadí, že musím odříkávat z památky životopis Adolfa Hitlera. Dodnes si pamatuji začátek - Adolf Hitler wurde am 20. April 1889 in Braunau am Inn geboren..., stejně jako Vrchlického verše Za trochu lásky řeš bych svět kraj, které nám ještě na měšťance před rokem učil a vásnivě recitoval nadšený vlastenecký učitel Vladimír Šolc. A můj nejlepší zážitek z primy - profesori mi vykají, hovorí se mnou jako s dospělým. Upínám jsem si na to ještě nezvykl, ale rozhodně mi stouplo sebevědomí.

I'm twelve years old and I've finished my first school year at the gymnasium (grammar school), with seven long years ahead of me until I graduate. After the holidays, I'm going for a second. I slowly got used to the fact that when I was called to the blackboard, I had to answer in German, not only in German, but also in mathematics, geography and biology. German is not a big problem for me, it just bothers me that I have to recite the biography of Adolf Hitler from memory. I still remember the beginning - Adolf Hitler wurde am 20. April 1889 in Braunau am Inn geboren..., as well as Vrchlický's verse For a little love, I would go to the end of the world, which was taught and passionately recited by the enthusiastic patriot, teacher Vladimír Šolc. And my best experience at prima - the professors talk to me like an adult. I'm not completely used to it yet, but my confidence has definitely increased.

Ich bin zwölf Jahre alt und habe mein erstes Schuljahr am Gymnasium hinter mir, sieben lange Jahre liegen noch vor mir bis zum Abitur. Nach den Ferien gehe ich für die Sekunde. Langsam gewöhne ich mich daran, dass ich, wenn ich an die Tafel gerufen wurde, auf Deutsch antworten musste, nicht nur auf Deutsch, sondern auch in Mathematik, Erdkunde und Biologie. Deutsch ist kein großes Problem für mich, es stört mich nur, dass ich die Biografie von Adolf Hitler auswendig aufsagen muss. Ich erinnere mich noch gut an den Anfang – Adolf Hitler wurde am 20. April 1889 in Braunau am Inn geboren..., sowie Vrchlickýs Vers Für ein bisschen Liebe würde ich bis ans Ende der Welt gehen, der von dem gelehrt und leidenschaftlich rezitiert wurde begeisteter Patriot, Lehrer Vladimír Šolc. Und mein schönstes Erlebnis bei prima – die Professoren sprechen mit mir wie mit einem Erwachsenen. Ich habe mich noch nicht ganz daran gewöhnt, aber mein Selbstvertrauen hat definitiv zugenommen.

1922 - 2022

12

Rok 1944 – Nečekaný útok

Unexpected attack - Unerwarteter Angriff

100 let od uzavření
Měšťanského pivovaru
v Moravských Budějovicích

Prvě skutečně setkání s válkou jsem zažil až na konci roku 1944. Bylo to 26. prosince na svátek Štěpána. Sejsem na procházce u poštovny poblíž pivovaru. Když jsem se vracel domů, byl jsem už na mňo tak 50 – 60 metrů, když se z pravé strany objevil přijíždějící vlak. Zvědavě jsem si ho prohlížel. Šlo o vojenský transport – několik osobních vozů a několik nákladních s vojenskou technikou plíkrytu plachtou.

I had my first real encounter with war only at the end of 1944. It was on December 26, St. Stephen's Day. I went for a walk along the river near the brewery towards the railway embankment. I could have been about 50-60 meters from him when an approaching train appeared from the right side. I looked at him curiously. It was a military transport - dyanáctseveral cars and several trucks with military equipment covered with a tarpaulin.

Meine erste wirkliche Begegnung mit dem Krieg hatte ich erst Ende 1944. Es war am 26. Dezember, dem Stephanstag. Ich machte einen Spaziergang entlang des Flusses in der Nähe der Brauerei in Richtung Bahndamm. Ich hatte etwa 50 bis 60 Meter von ihm entfernt sein können, als von rechts ein herannahender Zug auftauchte. Ich sah ihn neugierig an. Es war ein Militärtransport - mehrere Personenzugwagen und mehrere Güterzugwagen mit militärischer Ausrüstung, die mit einer Plane bedeckt waren.

Vlak mě zvolna mijel, když pojednou zastavil. Lokomotiva neoprákla honem, pak z výklopu strojnice a přechod od výklopu do zadního výklopu zvládla vystřelit, což viděl smrtelně ko mně. Ještě zazněla kulometná rávka, viděl jsem vojáka, jak střílí kulometem do výšky, ale pak mě ohlívula další, daleko mohutnější a razantnější rávka. To už jsem ležel na zemi a snažil se do ní zavrat.

The train slowly passed me when it suddenly stopped. The locomotive honked several times, then the driver jumped out of it and ran away from the train. At the same moment, the soldiers also started jumping out of the train and running towards me. There was another burst of machine gun fire, I saw a soldier firing a machine gun into the air, but then I was deafened by another, far more powerful and ferocious burst. I was completely shocked and ran home. There I climbed onto the terrace garden and watched the stationary train until the moment when a locomotive from Znojmo came for it and towed it away.

Der Zug fuhr langsam an mir vorbei, als er plötzlich anhielt. Die Lokomotive hupte mehrmals, dann sprang der Lokführer heraus und rannte vom Zug weg. Im selben Moment sprangen auch die Soldaten aus dem Zug und rannten auf mich zu. Es gab einen weiteren Maschinengewehrschuss, ich sah, wie ein Soldat ein Maschinengewehr in die Luft abfeuerte ... aber dann wurde ich von einem weiteren, viel stärkeren und kraftvollerem Feuerstoß betäubt. Ich lag schon auf dem Boden und versuchte hineinzugraben.

Když jsem po chvíli zvedl hlavu, uviděl jsem, jak z kotla pumítovaly uniká otvary syrové plátna a jak výklop zvonu vytávají a vracejí se zpět. Kousek přede mnou ležel na zádech mrtvý Němec. Jeho hrud, ovázáný bílým obvazem, byla prosceným rudoú kví. Nevím, zda byl mrtvý, nebo se mu jen obnovilo zranění. Byl jsem zcela v šoku a utíkal domů. Tam jsem si vylezl na terasy zahrádku a pozoroval stojící vlak až do chvíle, kdy pro něj přijela od Znojma lokomotiva a odtáhla ho.

When I raised my head after a while, I saw hissing steam escaping from the boiler of the steam engine through the holes and the soldiers slowly getting up and coming back. A little way in front of me was a young German lying on his back, bound with a white bandage. He was fastened with red bandage. I don't know if he was dead or if his injury was just renewed. I was completely shocked and ran home. There I climbed onto the terrace garden and watched the stationary train until the moment when a locomotive from Znojmo came for it and towed it away.

Als Ich nach einer Welle den Kopf hob, sah ich zischenden Dampf aus dem Kessel der Dampfmaschine durch die Löcher entweichen und die Soldaten langsam aufstehen und zurückkommen. Etwas vor mir lag ein junger Deutscher auf dem Rücken, sein weißer Verband war mit einem roten Bandage verflochten. Ich weiß nicht, ob er tot war oder ob seine Verletzung gerade erneuert wurde. Ich war völlig geschockt und rannte nach Hause. Dort kletterte ich auf den Terrassengarten und beobachtete den stehenden Zug bis zu dem Moment, als ihn eine Lokomotive aus Znojmo holte und abschleppte.

Místo leteckého útoku - Site of the airstrike - Ort des Luftangriffs

Někdy v té době nacisté vyhlásili „totalní mobilizaci“. Všude měl velký nedostatek mužů. Pokud muži nebyli přímo na frontě, pak pracovali ve všechném průmyslu. Totalní mobilizace postihla také mladé ženy v Protektorátě, které musely nastoupit i do takových profesí, v nichž dosud dominovaly muži. Kampána, kterou nacisté zorganizovali v souvislosti s náborem žen, se nápadně podobala tomu, co za pár let udělali komunisti při agitaci, aby ženy pracovaly po boku mužů při budování „nového společenského rádu“. Ale v roce 1944 to bylo přece jen trochu jiné. Každý krok jsem vni, až jako blízci se konec války.

Sometime during that time, the Nazis declared "total mobilization". Everywhere they had a great shortage of men. If the men were not directly on the front, then they worked in the war industry. Total mobilization also affected young women in the Protectorate, who had to enter professions that had been dominated by men. The campaign that the Nazis mounted in connection with the recruitment of women was strikingly similar to what the Communists did a few years later in agitating for women to work alongside men in building a "new social order." But in 1944 it was a little different after all. We perceive each such step as the approaching end of the war.

Irgendwann während dieser Zeit erklärten die Nazis die „totale Mobilmachung“. Überall herrschte großer Mangel an Männern. Wenn die Männer nicht direkt an der Front waren, dann arbeiteten sie in der Kriegsindustrie. Die totale Mobilmachung betraf auch junge Frauen im Protektorat, die in männlich dominierte Berufe einsteigen mussten. Die Kampagne, die die Nazis im Zusammenhang mit der Rekrutierung von Frauen durchführten, ähnelt auffallend dem, was die Kommunisten einige Jahre später taten, als sie dafür eintraten, dass Frauen Seite an Seite mit Männern beim Aufbau einer „neuen Gesellschaftsordnung“ arbeiten sollten. Aber 1944 war das doch ein bisschen anders. Wir nehmen jeden solchen Schritt als das nahende Ende des Krieges wahr.

Copyright © Milan Krejčířík 2022

13

Rok 1945 – Bombardování pivovaru

Bombing of the brewery - Luftangriff auf die Brauerei

1922 - 2022

100 let od uzavření
Měšťanského pivovaru
v Moravských Budějovicích

Dnes už těžko zjistíme, odkud se vynořila legenda, že ruská letadla bombardovala ukrýtou vojenská techniku v Hermanicích. Ve skutečnosti byla všechna bombardování v posledních dnech války součástí rozsáhlé závěrečné sovětské ofenzivy, která začala 7. května 1945 mohutnou dělostřeleckou přípravou a leteckými útoky na ustupující německé jednotky. Během ofenzivy vykonaly letecké sily pěs tisíce vletů, při nichž bombardovaly německé formace a několik pozemní objektů před ustupujícími Němci.

Today it is difficult to find out where the legend emerged that Russian planes bombed hidden military equipment in Hermanice. In fact, all the bombing in the last days of the war was part of the large-scale final Soviet offensive, which began on May 7, 1945 with a massive artillery preparation and air attacks on the retreating German troops. During the offensive, the air force made over ten thousand sorties, during which they bombed German formations and destroyed ground objects in front of the retreating Germans.

Heute ist es schwierig herauszufinden, woher die Legende kam, dass russische Flugzeuge versteckte militärische Ausrüstung in Hermanice bombardierten. Tatsächlich waren alle Bombenangriffe in den letzten Kriegstagen Teil einer groß angelegten sowjetischen Endoffensive, die am 7. Mai 1945 mit einer massiven Artilleriebereitung und Luftangriffen auf die sich zurückziehenden deutschen Truppen begann. Während der Offensive machte die Luftwaffe über zweitausend Einsätze, bei denen sie deutsche Formationen bombardierte und Bodenobjekte vor den sich zurückziehenden Deutschen zerstörte.

Bojové letouny Il-2, které bombardovaly Moravské Budějovice, měly dvoučlennou posádku – pilota a zadního střelce, v křídlech byly zabudovány kulomety a protitankový kanon, mohly nést až 400 kg bomb. Při útocích na pozemní cíle se pilot fídl pouze tím, co viděl pod sebou na zemi, letadlo nebylo upraveno pro přesné vyhledávání pozemních cílů, jako je tomu u bombardovacích letadel s navigátorem, která vrhají bomby na předem určené cíle.

The Il-2 fighter planes that bombed Moravské Budějovice had a crew of two – a pilot and a rear gunner, machine guns and an anti-tank cannon were built into the wings, they could carry up to 400 kg of bombs. When attacking ground targets, the pilot was guided only by what he could see on the ground below him, the aircraft was not designed to accurately search for ground targets, as is the case with navigator bombers, which drop bombs on predetermined targets.

Die Kampfflugzeuge Il-2, die Mährisch Budwitz bombardierten, hatten eine zweiköpfige Besatzung – einen Piloten und einen Heckschützen, Maschinengewehre und eine Panzerabwehrkanone waren in die Tragflächen eingebaut, sie konnten bis zu 400 kg Bomben tragen. Beim Angriff auf Bodenziele wurde der Pilot nur von dem geleitet, was er auf dem Boden unter sich sehen konnte. Das Flugzeug war nicht dafür ausgelegt, genau nach Bodenzielen zu suchen, wie dies bei Navigationsbombern der Fall ist, die Bomben auf vorbestimmte Ziele abwerfen.

Jedinou obětí bombardování byla stará paní, která nestacha opustit hofci dům. Dům stál na rohu Tyršova a Husové ulice.

The only victim of the bombing was an old lady who was unable to leave the burning house. The house stood on the corner of Tyršova and Husová streets.
Das einzige Opfer des Bombenangriffs war eine alte Dame, die das brennende Haus nicht verlassen konnte. Das Haus stand an der Ecke der Straßen Tyršova und Husová.

V časných ranních hodinách 8. května 1945 se od Jaroměřic a Znojma vydal pěs Moravské Budějovice kolony německých vojsk. Hlavní ulice byly zcela upáňy, kolony se pohybovaly velmi pomalu. Proud vozidel směřoval na Jemnice, část na Jihlavu. Kolem deváté hodiny zátočily na Moravské Budějovice sovětská letadla. Bomby dopadaly na Znojemské ulici, na sídliště města, na Jemnické ulici, ale také v prostoru kolem nádraží a na Pražské ulici. Sovětská letadla útočila i v okolí Moravských Budějovic na řadu dalších obcí.

In the early morning hours of May 8, 1945, columns of German troops rolled through Moravské Budějovice from Jaroměřice and Znojmo. The main streets were completely blocked, the convoys moved very slowly. The flow of vehicles was headed to Jemnice, part to Jihlava. Around nine o'clock, Soviet planes attacked Moravské Budějovice. The bombs fell on Znojemská Street, in the center of the city, on Jemnická Street, but also in the area around the railway station and on Pražská Street. Soviet aircraft also attacked a number of towns and villages in the vicinity of Moravské Budějovice.

In den frühen Morgenstunden des 8. Mai 1945 rollten Kolonnen deutscher Truppen aus Jaroměřice und Znojmo durch Mährisch Budwitz. Die Hauptstraßen waren komplett gesperrt, die Konvois bewegten sich sehr langsam. Der Strom der Fahrzeuge wurde nach Jemnice, Teil nach Jihlava geleitet. Gegen neun Uhr griffen sowjetische Flugzeuge Mährisch Budwitz an. Die Bomben fielen in der Znojemská-Straße im Stadtzentrum, in der Jemnická-Straße, aber auch in der Umgebung des Bahnhofs und in der Pražská-Straße. Sowjetische Flugzeuge griffen auch eine Reihe von Städten und Dörfern in der Nähe von Mährisch Budwitz an.

- 1 The explosion caused a fire
2 The explosion destroyed the wooden fence
3 The bomb didn't explode

- 1 Die Explosion verursachte einen Brand
2 Die Explosion zerstörte den Holzzaun
3 Die Bombe ist nicht explodiert

Direction of attack of the Soviet Sturmovik IL-2 aircraft.
Angriffsrichtung des sowjetischen Flugzeugs Sturmovik IL-2.

I saw the flames and smoke rising from the burning roof
Ich sah Flammen und Rauch aus dem brennenden Dach aufsteigen

1922 - 2022

14

Rok 1945 - Hrotovice

100 let od uzavření
Měšťanského pivovaru
v Moravských Budějovicích

Bylo úterý 8. května 1945 kolem poledne a obyvatelé Hrotovic vitali před místním zámkem osvoboditelskou Rudou armádu. Znenadání se na obloze objevilo malé sovětské letadlo a na městského šodilo tři pumy. Jedna dopadla do prostředku davu na náměstí před zámkem. Bylo přesně ve 12 hodin 33 minut. Během několika sekund zahynulo 114 civilistů a 36 Rudouarmějců.

Oficiální propaganda připsala bombardování Hrotovic německému letadlu, přestože 8. května 1945 už prokazatelně žádné německé letadlo do vzdachu nevzlétlo. Svědci, kteří na vlastní oči viděli malé letadlo s rudými hvězdičkami, nebyly vyslyšeni. Nebylo přece myslitelné, že by něco takového mohla provést Rudá armáda, která nás osvobodila.

Den po osvobození Prahy – 10. května 1945 – pořídil Tibor Honty fotografování v Praze. V jednom z fotografií, která zachycuje loučení Rudouarmějců s svým vojskem a nazvána ji „Padl v posledních vteřinách války“, je to pravděpodobně jeden z nejznámějších dokumentů z konče války a všeobecně se mělo za to, že se jedná o loučení s vojáky Rudé armády, který padl při bojích v Praze. Takto byla fotografie plných 25 let věřejnosti prezentována.

Foto Tibor Honty

Den po osvobození Prahy – 10. května 1945 – pořídil Tibor Honty fotografování v Praze. V jednom z fotografií, která zachycuje loučení Rudouarmějců s svým vojskem a nazvána ji „Padl v posledních vteřinách války“, je to pravděpodobně jeden z nejznámějších dokumentů z konče války a všeobecně se mělo za to, že se jedná o loučení s vojáky Rudé armády, který padl při bojích v Praze. Taktak byla fotografie plných 25 let věřejnosti prezentována.

The day after the liberation of Prague - May 10, 1945 - machte Tibor Honty auf dem heutigen Palach-Platz ein Foto, das Soldaten der Roten Armee beim Abschied von einem gefallenen Soldaten zeigt, und nannte es „Gefallen im letzten Kriegstag“. Seither sind die Dokumente des Kriegsendes und galt weit hin als Abschied von einem Soldaten der Roten Armee, der in Prag kämpfte. So wurde das Foto voller 25 Jahren der Öffentlichkeit präsentiert.

Am Tag nach der Befreiung Prags – dem 10. Mai 1945

– machte Tibor Honty auf dem heutigen Palach-Platz

ein Foto, das Soldaten der Roten Armee beim Abschied von einem gefallenen Soldaten zeigt, und nannte es „Gefallen im letzten Kriegstag“. Seither sind die Dokumente des Kriegsendes und galt weit hin als Abschied von einem Soldaten der Roten Armee, der in Prag kämpfte. So wurde das Foto voller

25 Jahre der Öffentlichkeit präsentiert.

The day after the liberation of Prague - May 10, 1945 - machte Tibor Honty auf dem heutigen Palach-Platz ein Foto, das Soldaten der Roten Armee beim Abschied von einem gefallenen Soldaten zeigt, und nannte es „Gefallen im letzten Kriegstag“. Seither sind die Dokumente des Kriegsendes und galt weit hin als Abschied von einem Soldaten der Roten Armee, der in Prag kämpfte. So wurde das Foto voller 25 Jahren der Öffentlichkeit präsentiert.

Ale stalo se, že v roce 1970 navštívil Prahu sovětský generál Turnév a číru náhodou se mu dostala do rukou Hontyho fotografie Prohlížeji ji a poznal na ní plukovníka Sacharova, který padl těsně před koncem války někde na Moravě. Generál také vysvětlil, jak se mrtvý plukovník dostal do Prahy. Když dostal poslední rozkaz k útoku na německé pozice a k následnému postupu na Prahu, velelité si slibili, že ted už v Prahy dojdou všichni – živi nebo mrtví. Krátce nato plukovník Sacharov zahynul. Svojí slib spnul. Jeho ostatky přivezli na tanku do Prahy a na náměstí, kde se s ním rozloučili, ho pochovali.

But it happened that in 1970 Soviet General Turnév visited Prague and by pure chance Honty's photograph came into his hands. He examined it and recognized on it Colonel Sakharov, who had fallen just before the end of the war somewhere in Moravia. The general also explained how the dead colonel got to Prague. When they received the last order to attack the German positions and to proceed to Prague, the commanders promised themselves that by now everyone would reach Prague – alive or dead. Shortly afterwards, Colonel Sakharov perished. They fulfilled their promise. His remains were brought to Prague on a tank and buried in the square where they said goodbye to him.

Aber es kam vor, dass der sowjetische General Turnév 1970 Prag besuchte und durch einen Zufall Hontys Foto in seine Hände gelangte. Er untersuchte es und erkannte darauf Oberst Sacharov, der kurz vor Kriegsende irgendwo in Mähren gefallen war. Der General erklärte auch, wie der tote Oberst nach Prag kam. Als sie den letzten Befehl erhielten, die deutschen Stellungen anzugreifen und nach Prag vorzurücken, versprachen sich die Kommandeure, dass zwischen den Prag ereignen würden – lebend oder tot. Kurz darauf starb Oberst Sacharov. Sie haben ihr Versprechen erfüllt. Seine sterblichen Überreste wurden mit einem Panzer nach Prag gebracht und auf dem Platz bestattet, wo man sich von ihm verabschiedete.

Plukovník G. I. Sacharov

Tibor Honty

Jakmile byla totažnost plukovníka Sacharova potvrzena, musela komunistická propaganda našit pro věrohodnost přijetelnější vysvětlení jeho skonu, a tak se zrodila další verze tragického příběhu. Na hrotovické náměstí údajně dopadl německý dělostřelecký granát, vypálený z prostoru od Mysliborce. Ze stírkých řešení z Hrotovic a jeho okolí byly pečlivě vybrány takové, které měly potvrdit výbuch dělostřeleckého granátu.

K serióznímu prošetření případu došlo až po pádu komunistického režimu. Kriminálníkářství vyloučil výbuch dělostřeleckého granátu a dal zcela jednoznačně za pravdu očitým svědkům, kteří prohlásovali už 2. května 1945, že bombu svrhlo do davu sovětské letadlo.

Once the identity of Colonel Sakharov was confirmed, communist propaganda had to find a more acceptable explanation for his death to the public, and thus another version of the tragic story was born. A German artillery shell, fired from the Mysliborce area, allegedly landed on Hrotovice Square. From the collection of various fragments from Hrotovice and its surroundings, those that were supposed to confirm the explosion of an artillery shell were carefully selected.

A serious investigation of the case took place only after the fall of the communist regime. The Criminalistics Institute ruled out the explosion of an artillery shell and unequivocally confirmed the truth to the eyewitnesses who claimed as early as May 8, 1945 that the bomb was dropped on the crowd by a Soviet plane.

Es war Dienstag, der 8. Mai 1945, gegen Mittag, und die Einwohner von Hrotovice begrüßten die Rote Befreiungsarmee vor dem hiesigen Schloss. Plötzlich tauchte ein kleines sowjetisches Flugzeug am Himmel auf und warf drei Bomben auf die Stadt. Einer landete mitten in der Menge auf dem Platz vor dem Schloss. Es waren genau 12 Stunden 33 Minuten. Innerhalb von Sekunden wurden 114 Zivilisten und 36 Soldaten der Roten Armee getötet.

Die offizielle Propaganda schrieb die Bombardierung von Hrotovice einem deutschen Flugzeug zu, obwohl am 8. Mai 1945 kein deutsches Flugzeug zwischwisch in der Luft war. Zeugen, die mit eigenen Augen ein kleines Flugzeug mit roten Sternen gesehen haben, wurden nicht befragt. Es war undenkbar, dass die Rote Armee, die uns befreit hat, so etwas tun könnte.

Nachdem die Identität von Oberst Sacharov bestätigt war, musste die kommunistische Propaganda eine akzeptable Erklärung für seinen Tod finden. Es musste eine plausible und einleuchtende Version der tragischen Geschichte geboren. Auf dem Hrotovitzer Platz vor dem Artilleriegeschoss aus der Gegend von Mysliborce abgefeuert worden sein. Aus der Sammlung verschiedener Fragmente aus Hrotovice und Umgebung wurden sorgfältig diejenigen ausgewählt, die die Explosion einer Artilleriegranate bestätigen sollten.

Eine ernsthafte Untersuchung des Falles fand erst nach dem Sturz des kommunistischen Regimes statt. Das Kriminalistische Institut schloss die Explosion einer Artilleriegranate aus und bestätigte eindeutig die Wahrheit der Augenzeugen, die bereits am 8. Mai 1945 behaupteten, die Bombe sei von einem sowjetischen Flugzeug auf die Menge abgeworfen worden.

1922 - 2022

15

Rok 1945 - Loupež

Robbery - Raub

100 let od uzavření
Měšťanského pivovaru
v Moravských Budějovicích

Odpoledne jsem pozoroval kolonu vozů na náměstí. Vojáci prvého sledu se pohybovali na selských vozech tažených koňmi. Pravděpodobně šlo o vozy ukořistěné v Maďarsku, protože neměly brzdy (v maďarských rovinách jich nebylo zapotřebí) a vojákm ēivilo velké potíže ubrzdit konky, když přejely dole k městu. Když jsem pozoroval drahou stavbu, když jsem počítal vojáky, vyskakoval náhodně nějaký voják. Zastál jsem si je zvědavě a prohlížel. Pak mě jeden z nich pozoroval. Chvíli se na mě divil a pak něco sykl. Nervozně jsem mu, a tak jsem chtěl raději utéci domů. Zastavila mě dávka ze samopalu zapálená do vzduchu. Otočil jsem se a uviděl, jak se ke mě blíží tři vojáci s namířenými samopaly. Dostal jsem obrovský strach. Měl jsem pocit, že mě chtějí zastřílet. Vůbec jsem to nechápal. Příštíkrát jsem se ke zdi a bylo mi do breku. Vojáci s namířenými samopaly mě obestoupili. Pak jeden z nich uchopil moji levou ruku a sundal mi náramkové hodinky.

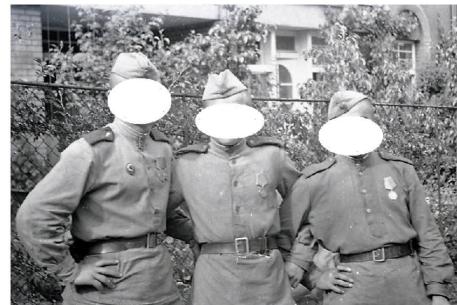
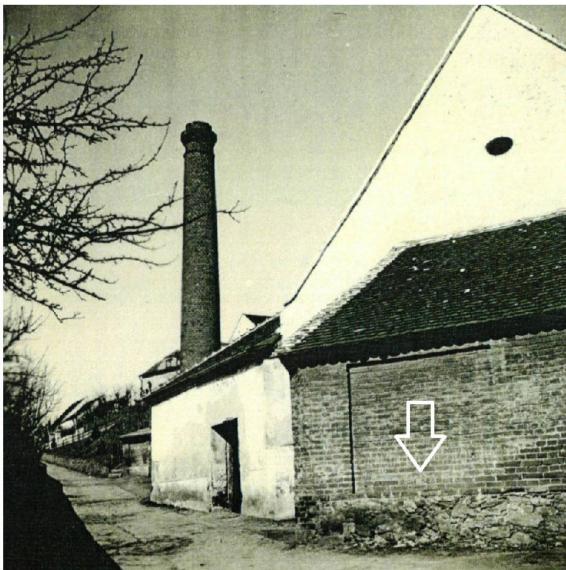
In the afternoon, I watched the convoy of cars in the square. The soldiers of the first echelon moved on peasant wagons drawn by horses. They were probably wagons captured in Hungary, because they did not have brakes (they were not needed in the Hungarian plains) and it was very difficult for the soldiers to brake the horse-drawn carriage when driving down to the station. When I was returning home, I saw several Russian soldiers near the brewery building. I looked at them curiously from a distance. Then one of them spotted me. He looked at me for a moment and then shouted something. I didn't understand him, so I wanted to run home. I was stopped by a volley from a machine gun fired into the air. I turned to see three soldiers coming towards me with their machine guns pointed. I got a huge fright. I felt like they were going to shoot me. I didn't understand it at all. I pressed myself against the wall and was about to cry. Soldiers with machine guns pointed at me surrounded me. Then one of them grabbed my left hand and took off my wristwatch.

Am Nachmittag beobachtete ich den Autokonvoi auf dem Platz. Die Soldaten der ersten Staffel bewegten sich auf Bauernwagen, die von Pferden gezogen wurden. Es handelte sich wahrscheinlich um in Ungarn erbeutete Wagen, da sie keine Bremsen hatten (sie wurden in der ungarischen Ebene nicht benötigt) und es für die Soldaten sehr schwierig war, die Pferdekarren zu bremsen, wenn sie kam runter zum Bahnhof fahren. Als ich nach Hause zurückkehrte, sah ich mehrere russische Soldaten in der Nähe des Brauereigebäudes. Ich sah sie neugierig aus der Ferne an. Dann entdeckte mich einer von ihnen. Er sah mich kurz an und rief dann etwas. Ich verstand ihn nicht, also wollte ich nach Hause laufen. Ich wurde von einer Salve aus einem in die Luft abgefeuerten Maschinengewehr getroffen. Als ich mich umdrehte, sah ich drei Soldaten mit gerichteten Maschinengewehren auf mich zukommen. Ich habe einen riesigen Schreck bekommen. Ich hatte das Gefühl, sie würden mich erschießen. Ich habe es überhaupt nicht verstanden. Ich drückte mich gegen die Wand und war kurz davor zu weinen. Soldaten mit auf mich gerichteten Maschinengewehren umringten mich. Dann packte einer von Ihnen meine linke Hand und nahm meine Armbandur ab.

„Viděl, že Rusové kradou hodiny. A ty jsi říkal, že je to propaganda.“
stěžovala si maminka doma tatínkovi. Tatínek zvážněl, zamyslel se a pak mi řekl: „Víš, chlapče, ber to jako daň za svou svobodu. Mnozí z nás zaplatili daň mnohem vyšší, některí tu nejvyšší.“ V té chvíli jsme ještě nevěděli, jakou daň za svobodu zaplatila moje teta Helena. Několik podnaplných chasníků, kdesi od Uralu, vtrhlo do jejího brněnského bytu a brutálně ji znásilnilo...

“You see the Russians are stealing watches. And you said it was propaganda.” Mom complained to Dad at home. Dad got serious, thought, and then said to me, “You know, boy, take it as a price for your freedom. Many of us have paid a much higher tax, some the highest.” At that moment, we did not know what tax my aunt Helena had paid for freedom. Several drunken ruffians, somewhere from the Urals, broke into her Brno apartment and brutally raped her...

„Siehst du, die Russen stehlen Uhren. Und du sagtest, es sei Propaganda“, beschwerte sich Mama zu Hause bei Papa. Dad wurde ernst, dachte nach und sagte dann zu mir: „Weißt du, Junge, nimm es als Preis für deine Freiheit. Viele von uns haben eine viel höhere Steuer bezahlt, einige die höchsten.“ In diesem Moment wussten wir nicht, welche Steuern meine Tante Helena für die Freiheit bezahlt hatte. Mehrere betrunkene Rauhbölde, irgendwo aus dem Ural, brachen in Ihre Brünner Wohnung ein und vergewaltigten sie brutal...

Ilustrační fotografie

1922 - 2022

16

Rok 1948 – Komunistický puč

Communist coup – Kommunistischer Putsch

100 let od uzavření
Měšťanského pivovaru
v Moravských Budějovicích

Někdy koncem února 1948, chodili jsme do kvinty, přišel do naší třídy Septímán Karel Kasal a oznamil nám, že se změnil režim a že teď bude všechna jiné. Bylo mi tehdy sestřít a neměl jsem valnou představu, co to je zřízna režim a co co může v budoucnu přinést, ale prohlašoval, že život je svoboda bez valečky, bez nezadostných, kde každý má právo volit to, čemu má rád, to je také spravedlivé odměňování podle svých zásluh, a tento nový světový řád začne budovat právě naše mladá generace – to bylo pro nás velmi pitažlivé. Kdo by nechtěl žít v takovém dokonalém světě? Ze to znělo jako utopie? To nám zpočátku tak nepřipadalo.

Sometime at the end of February 1948, we were going to the quinta, and the Septímán Karel Kasal came to our class and informed us that the regime had changed and that now everything would be different. I was sixteen at the time and had no general idea of what regime change was and what it might bring in the future, but the proclaimed ideas – a world without wars, without the unemployed, where everyone would be able to do what he had talent for, would be fairly rewarded according to its merits, and this new world order will begin to be built by our young generation - that was very attractive to us. Who wouldn't want to live in such a perfect world? Did that sound like a utopia? It didn't seem that way to us at first.

Irgradwann Ende Februar 1948 gingen wir zur Quinta, und der Septímán Karel Kasal kam zu unserer Klasse und teilte uns mit, dass sich das Regime geändert habe und dass jetzt alles anders sein würde. Ich war damals sechzehn und hatte keine allgemeine Vorstellung davon, was ein Regimewechsel ist und was er in Zukunft bringen könnte, sondern die proklamierten Ideen – eine Welt ohne Kriege, ohne Arbeitslose, in der jeder machen könnte, was er will. Talent hätte, entsprechend seiner Verdienste gerecht entlohnt würde, und diese neue Weltordnung von unserer jungen Generation aufgebaut werden soll - das war für uns sehr attraktiv. Wer möchte nicht in einer so perfekten Welt leben? Klingt das nach einer Utopie? Das kam uns zunächst nicht so vor.

Záhy se ale určitě pochybnosti dostavily. Začalo to podivnou smrtí Jana Masaryka. Málakterý politik byl tak populární jako Jan Masaryk. Svůj kredit si vybudoval za války svými pravidelnými, vtipními, někdy jadřnými rozhlasovými projekty z Londýna, jimž dodával občanům okupované vlasti optimismus a víru v šťastnou budoucnost. Teď, krátce po utváření komunistické vlády, byl nalezen mrtvý pod okny svého bytu v Černínském paláci. Podle oficiální zprávy se jednalo o neštastnou náhodu, ale široká veřejnost tomu nikdy neuvěřila – já také ne.

However, certain doubts soon appeared. It started with the strange death of Jan Masaryk. Few politicians were as popular as Jan Masaryk. He built his credit during the war with his regular humor, sometimes publicly broadcast speeches from London, with which he gave the citizens of the occupied homeland optimism and faith in a happy future. Not long shortly after the formation of the communist government, he was found dead under the windows of his apartment in the Černín Palace. According to the official report, it was an accident, but the general public never believed it - and neither did I.

Allerdings kamen bald gewisse Zweifel auf. Es begann mit dem seltsamen Tod von Jan Masaryk. Nur wenige Politiker waren so beliebt wie Jan Masaryk. Seinen Ruhm baute er während des Krieges mit seinen regelmäßigen, humorvollen, teils markigen Rundfunkreden aus London auf, mit denen er den Bürgern der besetzten Heimat Optimismus und Glauben an eine glückliche Zukunft vermittelte. Jetzt, kurz nach der Bildung der kommunistischen Regierung, wurde er tot unter den Fenstern seiner Wohnung im Palais Černín aufgefunden. Laut offiziellem Bericht war es ein Unfall, aber die breite Öffentlichkeit hat es nie geglaubt - und ich auch nicht.

Připomínám slova československého ministra zahraničí Jana Masaryka, který byl nalezen mrтvý pod okny svého bytu v Černínském paláci krátce po komunistickém puči v roce 1948.

Pravda zvítězí, ale dá to fušku.

I am reminded of the words of Czechoslovak foreign minister Jan Masaryk, who was found dead under the windows of his apartment in the Černín Palace shortly after the communist coup in 1948. The truth will prevail, but it will be a chore.

Ich erinnere mich an die Worte des tschechoslowakischen Außenministers Jan Masaryk, der kurz nach dem kommunistischen Putsch 1948 tot unter den Fenstern seiner Wohnung im Palais Černín aufgefunden wurde. Die Wahrheit wird siegen, aber es wird eine lästige Pflicht sein.

Copyright © Milan Krejčířík 2022

1922 - 2022

17

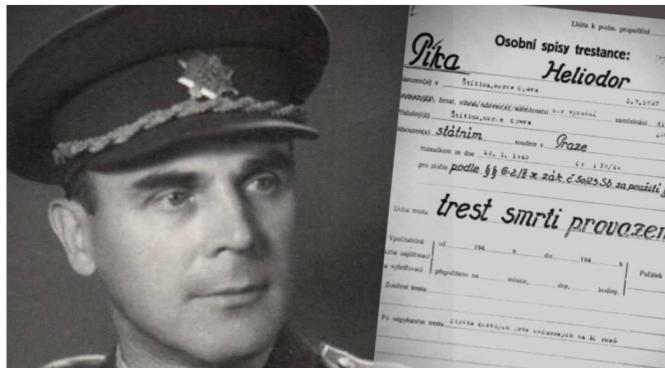
Rok 1949 – Justiční vražda generála

100 let od uzavření
Měšťanského pivovaru
v Moravských Budějovicích

„Tak, Bedřichu, kolik potupejebus... patnátce nebo provázek?... Podle toho se kolá obzabola.“ dohadoval se vrcní žalobce Karol Váš se Šemějovským zpravidlajské súdby Bedřichem Reicinem. O osudu generála Heliodora Píky rozhodly v sýnsi zasedání Vojenský komitét Ustředního výboru KSC, který vznikl někdy na začátku roku 1940 a byl pověřen řešením nejzávažnějších otázek obrany státu a budoucích armádných jednotek. Jejim členové a funkcionáři byli například generál František Chvalkovský, generál Ludvík Svoboda, generálové Šimon Drág, Jaroslav Procházka, Bedřich Reicin a Vladimír Matouš - se uřesnil, že generál Píka bude zlikvidován. Bedřich Reicin dostal strancký úkol opakující "pro Státní soud. Na zasedání vojenského komitétu podal údajně také této Vášti Státní soud nemůže začít svou činnost poprvé režijněho podstúpnojí.

"Well, Bedřich, tell me how much do you need... fifteen or a rope?... The indictment is based on that," argued chief prosecutor Karel Vaš with the head of the military intelligence service, Bedřich Reichl. The fate of General Heliodor Píka was decided at its meeting by the Military Committee of the Central Committee of the Communist Party of the Czech Republic, which was established sometime at the beginning of 1949 and was charged with solving the most serious issues of state security. The decision was based on the secret accompaniments of this judicial murder - Klement Gottwald, Rudolf Slánský, Ludvík Svoboda, Generals Šimón Drágč, Jaroslav Procházka, Bedřich Reichl and Vladimír Drnek - decided that General Píka would be liquidated. Bedřich Reichl was given a party task to provide "evidence" for the State Court. At the meeting of the military committee, the following sentence was also said: The state court cannot begin its work by executing some non-commissioned officer.

„Also, Bedřich sag mir, wie viel du brauchst... fünfzehn oder ein Sei?... Dementsprechend wird die Anklage erhoben“, argumentierte Oberstaatsanwalt Karol Váš mit dem Chef des Militärgerichtsdienstes, Bedřichem Reicn. Das Schicksal von General Heliodor Píka wurde auf seiten des Staates dennoch bestimmt. Am 10. Februar 1949 entschied die Kommunistische Partei der Tschechoslowakei Republik entschlossen, das irgendwann Anfang 1949 gegründete und mit der Lösung der schweigweidesten Fragen der Staatsverteidigung beauftragt war Aufbau der Armee. Seine Mitglieder und Komplizen dieses Justizmordes – Klement Gottwald, Rudolf Slánský, Lubomír Svoboda, die Generale Šimon Drágáč, Jaroslav Procházka, Bedřich Reicn und Vladimír Drnek – entschieden, dass General Píka liquidiert werden sollte. Bedřich Reicn überreichte am 10. Februar 1949 dem Militärgerichtshof „Beweise“ zu liefern. Auf der Sitzung des Militärrichtungsschusses wurde auch folgender Satz gesagt: Das Staatsgericht kann seine Arbeit nicht mit der Hinrichtung irgendeines Unteroffiziers beginnen.

A proč musel zemřít právě generál Pika? Historici jsou přesvědčeni, že komunisti ho popravili proto, že měl, jako šéf československé vojenské mise v Moskvě, dokonale zapamatováno desítky sovětských koncentračních táborů a hlavně nělidské poměry, které v nich panovaly. Kruté zacházení, hlad, výcerpaní či choroby zabulybí tisíce Čechoslováků, kteří před nacistickou okupací uprchli v roce 1939 do Sovětského svazu. O hrůzách gulagu měl Pika stále detailnější informace a připomínal je už v době, kdy svět ještě cítil možnost odsoudit masakry v Katyni - a už téměř nic o gulagu.

And why did General Píka have to die? Historians are convinced that the communists executed him because, as the Head of the Czechoslovak military mission in Moscow, he had been plotting dozens of anti-Nazi plots against the Nazis and, also, about inhuman conditions that prevailed in them. Cruel treatment, hunger, exhaustion and disease killed thousands of Czechoslovakians who fled to the Soviet Union in 1938 before the Nazi occupation. Píka had more and more detailed information about the horrors of the gulags and reminded them already at a time when the world had little idea about the fate of thousands of Polish soldiers executed by the Soviets in Katyn - and almost nothing about the gulag.

Und warum musste General Píka sterben? Historiker sind überzeugt, dass die Kommunisten ihn hingerichtet haben, weil er als Leiter der tschechoslowakischen Militärmision in Moskau Dutzende sowjetischer Konzentrationslager und vor allen die dort herrschenden unmenschlichen Zustände perfekt kantert hatte. Grausame Behandlung, Hunger, Erschöpfung und Krankheiten töteten Tausende Tschechoslowaken, die 1938 vor der Besetzung durch die Nazis in die Sowjetunion flohen. Píka hatte immer detailliertere Informationen über die Schrecken der Gulags und erinnerte sie bereits an eine Zeit, als die Welt wenig ahnte. Ein Schicksal Tausender polnischer Soldaten hatte, den von Sowjets in Katyn hingerichtet wurden - und fast nichts über den „Gulag“.

K VRAŽDĚ GENERÁLA

O justiční vraždě generála Píky vyšel v roce 1968 článek v Mladé Frontě. Napsala ho Věra Petrová. Tehdy jsem neměl nejmenší tušení, že je to moje spolužákyně z gymnázia Věra Šmerková.

In 1968, an article was published in *Mladá Front* about the judicial murder of General Píka. It was written by Věra Petrová. At the time, I had no idea that she was my classmate from grammar school, Věra Šmerková.

1968 wurde in Mladá Fronta ein Artikel über den Justizmord an General Píka veröffentlicht. Es wurde von Věra Petrová geschrieben. Ich hatte damals keine Ahnung, dass sie meine Klassenkameradin vom Gymnasium Věra Šmerková war.

Božena Urbanová a Věra Petrová. Foto Milan Krejčířík 1947

18

Rok 1950 - Milada Horáková

100 let od uzavření
Měšťanského pivovaru
v Moravských Budějovicích

1922 - 2022

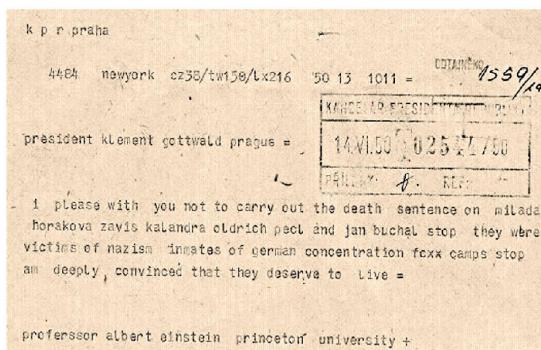
Ted' už máme, co jsme chtěli, do rachoty zvesela, ... halasí v československém rozhlasu od rána do večera budovatelské písni, ... vyhrime si rukavy, než se kola zastaví ... hej rup, hola hej, do práce se dej, ... huláká městský rozhlas na ulicích. Píše se rok 1950. Máme za sebou největší vykonstruovaný politický proces v komunistickém Československu - proces s vedením záškodnického spiknutí proti republice se skupinou Dr. Milady Horákové.

Now we've got what we wanted, we hung up on the rumble, ... construction songs are being broadcast on Czechoslovak radio from morning till night, ... let's roll up our sleeves before the wheels stop, ... hey rup, hola hey, get to work, the city radio is blaring in the streets. The year is 1950. We have behind us the largest fabricated political trial in communist Czechoslovakia - a trial involving the leadership of a sabotage conspiracy against the republic with the group of Dr. Milada Horáková.

Jetzt haben wir was wir wollten, wir haben mit dem Rumpeln aufgelegt, ... im tschechoslowakischen Radio werden von morgens bis abends Baulieder ausgestrahlt, ... lasst uns die Arme hochkrempeln, bevor die Räder stehen bleiben, ... hey rup, hola hey, an die arbeit, ... das Stadtradio droht durch die Straßen. Wir schreiben das Jahr 1950. Wir haben den größten fabrizierten politischen Prozess in der kommunistischen Tschechoslowakei hinter uns - einen Prozess, bei dem es um die Führung einer Sabotageverschwörung gegen die Republik mit der Gruppe von Dr. Milada Horáková.

Murdered by communists - Von Kommunisten ermordet

Prosím, abyste nevykonávali rozsudek smrti nad Miladou Horákovou, Závišem Kalandrou, Oldřichem Pecliem a Janem Buchalem. Byli oběti nacistů věznění v koncentračních táborech. Jsem huboře přesvědčen, že si zaslouží žít.

Bitte vollstrecken Sie nicht das Todesurteil gegen Milada Horáková, Záviš Kalandra, Oldřich Pecl und Jan Buchal. Sie waren Opfer der Nazis, die in Konzentrationslagern inhaftiert waren. Ich glaube fest daran, dass es verdient zu leben.

Tvrď, nemilosrdná dělnická pěst dopadla na zcela nevinou ženu a poslala ji na potupnou smrt. Nepomohly intervence významných osobností z celého světa, nepomohla žádost o milost, první dělnický prezident Klement Gottwald milost neudělil. Nejvyšší komunista nemohl přece ukázat slabost. Česká politická musela být popravena; pro výstrahu, aby lid pochopil, jak si vládnoucí komunistické strany představují likvidaci třídního nepřitele.

A hard, merciless worker's fist fell on a completely innocent woman and sent her to an ignominious death. The interventions of important personalities from all over the world did not help, the request for pardon did not help, the first workers' president Klement Gottwald did not grant a pardon. After all, the Supreme Communist could not show weakness. The Czech politician had to be executed; for a warning, so that the people understand how the ruling Communist Party envisions the liquidation of the class enemy.

Eine harte, grauenlose Arbeiterfaust traf eine völlig unschuldige Frau und schickte sie in einen schändlichen Tod. Die Interventionen bedeutender Persönlichkeiten aus aller Welt halfen nicht, die Bitten um Begnadigung halfen nicht, der erste Arbeiterpräsident Klement Gottwald gewährte keine Begnadigung. Schließlich konnte der Oberste Kommunist keine Schwäche zeigen. Der tschechische Politiker musste hingerichtet werden; für eine Warnung, damit die Menschen verstehen, wie sich die regierende Kommunistische Partei die Liquidierung des Klassenfeindes vorstellt.

Chtěli válku proti republice, aby kapitalisté mohli znova vykořisťovat nás lid

They wanted a war against the republic so that the capitalists could exploit our people again. Sie wollten einen Krieg gegen die Republik, damit die Kapitalisten unser Volk wieder ausbeuten können.

Špionáž, rozvrat, návrat ke kapitalismu – program agentů ve službách podněcovatelů války

Espionage, subversion, return to capitalism - a program of agents in the service of warmongers
Spionage, Subversion, Rückkehr zum Kapitalismus – ein Agentenprogramm im Dienst der Kriegstreiber

Terroristickými akcemi chtěli zmařit mírovou výstavbu naší země

They wanted to thwart the peace building of our country with terrorist actions. Sie wollten mit terroristischen Aktionen die Friedenskonsolidierung unseres Landes vereiteln.

Bdělost našeho lidu zmařila spiknutí bandy záškodníků a špiónů, spolučených s imperialistickými diplomaty

Die Wachsamkeit unseres Volkes vereitelt den Plan einer Bande von Plünderern und Spionen, die sich mit imperialistischen Diplomaten verbündet hatten

V bahné zradě, stíhání opovržením všeho pracujícího lidu, končí rozbijecí jednoty dělnické třídy

In the mire of betrayal, pursued by the contempt of all working people, the destroyers of the unity of the working class end up in the Sumpf des Verrats, verfolgt von der Verachtung aller Werktagen, landen die Zersetzer der Einheit der Arbeiterklasse

Svědecké výpovědi novým dokladem o nejtěžších zločinech souzených velezrádců a špiónů

Witness statements as new proof of the most serious crimes of convicted traitors and spies Zeugenaussagen als neuer Beweis schwerster Verbrechen verurteilter Verräte und Spione

Rozsudek státního soudu dopadl plnou vahou na odpornou bandu velezrádců a špiónů

JUDr. Milada Horáková trest smrti	Jan Buchal trest smrti
JUDr. Oldřich Pecl trest smrti	Záviš Kalandra trest smrti
JUDr. Josef Nestával doživotí	JUDr. Jiří Hejda doživotí
František Přeučil doživotí	Antonie Kleinerová doživotí
JUDr. Bedřich Hostická 28 let	JUDr. Zdeněk Peška 25 let
JUDr. Jiří Křížek 22 let	Františka Zeminová 20 let
Vojtěch Dundr 15 let	

19

1922 - 2022

Rok 1951 – Zakázané maturity

Prohibited high school diplomas - Verbotene Abiturzeugnisse

100 let od uzavření
Měšťanského pivovaru
v Moravských Budějovicích

Bylo jim osmnáct, byli mladí a věřili, že svět je spravedlivý. Právě dokončili studium na střední škole, zvládli náročné písemky a chystali se na životní cestu. Jenže zdejší ročník maturitního téma před nastupujícími na svatý rodný den, když učitelské neřešení bylo tím, že maturuvali nebudou. Nikdo jim netekl proč, nikdo jim nic nevysvětloval. Nechápalí, za co byli tak tvrdě potrestáni, cítili jen, že se stali obětí zvěle, ale nemohli se nijak bránit. Bylo to podle a zanechalo to hlubokou jizvu na jejich duši. Ze školy byly vyloučeni a místo prázdnin museli nastoupit do nekvalifikovaných dělnických profesí. Sny o dalším studiu se rozplynuly.

They were eighteen, they were young, and they believed that the world was fair. They had completed their high school studies, passed their difficult written exams and were preparing for the final oral exams. On the last day, just before starting the »holy week«, their teachers unexpectedly informed them that they would not graduate. No one told them why, no one explained anything to them. They did not understand why they were punished so harshly, they only felt that they had become victims of willpower, but they could not defend themselves in any way. It was mean and left a deep scar on their souls. They were expelled from school and instead of vacations had to take up unskilled labor professions. Dreams of further study have faded.

Sie waren achtzehn, sie waren jung, und sie glaubten, dass die Welt gerecht sei. Sie haben gerade ihr Abitur gemacht, ihre Matura bestanden und bereiteten sich auf die mündlichen Abschlussprüfungen vor. Am letzten Tag, kurz vor Beginn der »Karwoche«, teilten ihnen ihre Lehrer unerwartet mit, dass sie keinen Abschluss machen würden. Niemand sagte ihnen warum, niemand erklärte ihnen etwas. Sie verstanden nicht, warum sie so hart bestraft wurden, sie fühlten sich nur als Opfer ihrer Willenskraft, aber sie konnten sich in keiner Weise wehren. Es war gemein und hinterließ eine tiefe Narbe in ihrer Seele. Sie wurden von der Schule verwiesen und mussten statt der Ferien Hilfsberufe ergreifen. Träume vom weiteren Studium sind verblasst.

Lubomír Kabelka Zdena Kneslová Stanislav Nahodil Josef Nekula Václav Šula František Karbaš Miroslav Šabata

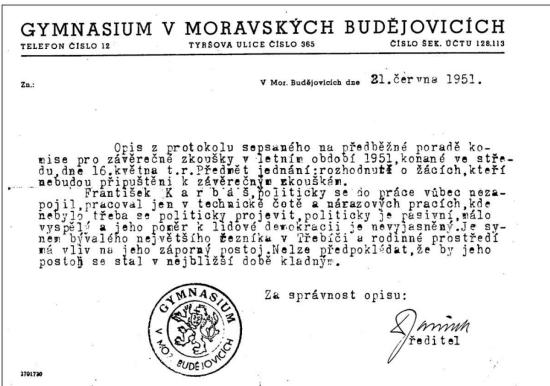
„Pane profesore, ale oni jsou úplně stejní jako my.
My je přece známe, jsou to naši přátelé.“
„Musíte rozlišovat mezi přítelem a třídním nepřítem.“

Professors, but they are exactly the same as us. After all, we know them, they are our friends.“
“You must distinguish between a friend and a class enemy.“

„Professor, aber sie sind genauso wie wir.
Schließlich kennen wir sie, sie sind unsere Freunde.“
“Man muss zwischen einem Freund und einem Klassenfeind unterscheiden.“

Antonín Mrvka Milan Krejčířík František Novotný Rudolf Rameš

Description from the protocol written at the preliminary meeting of the committee for final examinations in the summer term 1951, held on Wednesday, May 16, Subject of the meeting: decision on students who will not be admitted to the final examination.

František Karbaš was not politically involved in the work at all, he only worked in the technical squad and occasional jobs where there was no need to express himself politically, he is politically passive, not very mature and his relationship to people's democracy is unclear. He is the son of the former biggest butcher in Třebíč, and his family environment has an influence on his negative attitude. It cannot be assumed that his attitude would become positive in the near future.

Beschreibung aus dem Protokoll der Vorsitzung des Ausschusses für Abschlussprüfungen im Sommersemester 1951, abgehalten am Mittwoch, 16. Mai, Gegenstand der Sitzung: Entscheidung über Studierende, die nicht zur Abschlussprüfung zugelassen werden.

František Karbaš war politisch überhaupt nicht in die Arbeit involviert, er arbeitete nur im technischen Kader und gelegentlichen Jobs, bei denen es nicht notwendig war, sich politisch zu äußern, er ist politisch passiv, nicht sehr reif und sein Verhältnis zur Volksdemokratie ist unklar. Er ist der Sohn des ehemals größten Metzgers in Třebíč, und sein familiäres Umfeld beeinflusst seine negativ

1922 - 2022

20

Rok 1951 – Babická „heydrichiada“

100 let od uzavření
Měšťanského pivovaru
v Moravských Budějovicích

„V dalších dnech, týdnech a měsících po 2. červenci roku 1951 pokračovalo rozsáhlé zatýkání, monstrprocesy, popravy a vysídlování. Násilí a teror, které komunistická moc v jihomoravském regionu rozpoutala, je možné srovnávat jedině s akcemi nacistů v Čechách po atentátu na Heydricha.“

Adolf Rázek

In the following days, weeks and months after July 2, 1951, large-scale arrests, mass trials, executions and displacements continued. The violence and terror that the communist power unleashed in the South Moravian region can only be compared to the actions of the Nazis in Bohemia after the assassination of Heydrich.

In den folgenden Tagen, Wochen und Monaten nach dem 2. Juli 1951 kam es zu großangelegten Verhaftungen, Massenprozessen, Hinrichtungen und Vertreibungen. Die Gewalt und der Terror, die die kommunistische Macht in Südmähren entfesselte, sind nur mit dem Vorgehen der Nazis in Böhmen nach der Ermordung Heydrichs zu vergleichen.

Stanislav Plichta, zcela ochrnutý na dolní polovině těla, byl na popraviště donesen. Jeho poslední slova: „Nedá se něco pro mě udělat. Maminko, maminka, budou věšet žebráka, budou věšet mrzka.“

Stanislav Plichta, vollständig an der unteren Körperhälfte gelähmt, wurde an den Galgen gebracht. Seine letzten Worte: „Es gibt nichts, was man für mich tun kann. Mutter, Mutter, sie werden den Bettler aufhängen, sie werden den Krüppel aufhängen.“

Stanislav Plichta, completely paralyzed on the lower half of his body, was brought to the gallows. His last words: "There is nothing that can be done for me. Mother, mother, they will hang the beggar, they will hang the cripple."

P. Jan Bula
Justiční vražda

František Kopuletí
Justiční vražda

P. Václav Drbola
Justiční vražda

Jaroslav Melkus
Justiční vražda

P. František Paříl
Justiční vražda

Antonín Mityska
Justiční vražda

Antonín Plichta st.
Justiční vražda

Drahoslav Němec
Justiční vražda

Antonín Plichta ml.
Zastřelen

Gustav Smetana
Justiční vražda

Stanislav Plichta
Justiční vražda

František Škrdla
Justiční vražda

V kauze Babice bylo odsouzeno celkem 107 osob. Bylo uděleno 11 trestů smrti a více než 1375 let odnětí svobody.

A total of 107 people were convicted in the Babice case. 11 death sentences and more than 1,375 years in prison were handed down.

Im Fall Babice wurden insgesamt 107 Personen verurteilt. 11 Todesurteile und mehr als 1.375 Jahre Haft wurden verhängt.

Průběh veřejného soudu a přilečení byl předem naplánován do všech podrobností jako u divadelního představení. O rozsudcích všech obviněných bylo předem rozhodnuto, „Herci“ v soudních talárech plnili stranické příkazy.

The course of the public trial was planned in advance in every detail, like a theatrical performance. The sentences of all the accused were decided in advance. "Actors" in court robes carried out party orders.

Der Ablauf des öffentlichen Prozesses war wie eine Theateraufführung bis ins kleinste Detail vorgeplant. Die Urteile aller Angeklagten wurden im Voraus entschieden. „Schauspieler“ in Gerichtsroben führten Parteibefehle aus.

Ještě před zahájením procesu začala organizovaná protestní kampaň pracujících, ve které „pracující lid“ žádal - ještě před vynesením rozsudku - co nejpřísnější potrestání viníků, o kterých slyšel jen v rozhlasu a četl v novinách.

Even before the start of the trial, an organized workers' protest campaign began, in which the "working people" demanded - even before the verdict - that the culprits, whom they had only heard about on the radio and read about in the newspapers, be punished as severely as possible.

Noch vor Beginn des Prozesses begann eine organisierte Arbeiterprotestaktion, in der die „Werktätigen Menschen“ noch vor der Urteilsverkündung forderten, dass die Täter, von denen sie nur im Radio gehört und in den Zeitungen gelesen hatten, so hart wie möglich bestraft werden.

1922 - 2022

21

Hymna milovníků piva

Beer lover's anthem - Hymne der Bierliebhaber

100 let od uzavření
Měšťanského pivovaru
v Moravských Budějovicích

Kde je sládek, tam je mládek, tam je taky pivo pivovárek.
Kde se pivo vaří, tam se dobrě daří, kde se pivo pije, tam se dobrě žije.
Pojďme tam a pijme, pijme ho, pijme ho, až do rána bílého.

Where's the good beer, youth celebrates there's good beer the small brewery.
Where beer is brewed there is success, good beer makes our life mode happier.
Let's go there and drink drink all together, till the morning earliest.

Wo das Bier ist, Jugend feiert, gutes Bier und Bierbrauhäuschen.
Wo Bier gebraut wird, alles richtig, gutes Bier macht genehmes Leben.
Gehen wir dort und trinken, trinken Bier zusammen, bis zu früher Morgenzeit.

Kateřina Kovářová

Martin Bernard

Copyright © Milan Krejčířík 2022

Melody sextet byla džezová kapela, která vznikla v padesátých letech. Hrálo nás osm, já na tahový trombón. Tenkrát spatřily světlo světa v kavárně Grand nedělní „Čaje o páté“, které navštěvovala místní mládež. Hrály se k poslechu nesmrtné melodie Glenna Millera. Byli jsme teenegři a netušili, že to může někomu vadit. Hráli jsme jen to, co se nám líbilo a co se líbilo našim posluchačům.

The Melody Sextet was a jazz band that formed in the 1950s. There were eight of us playing, me on the draw trombone. At that time, the Sunday "Five o'clock teas" attended by local youth were first seen in the Grand Cafe. They were played to the immortal tune of Glenn Miller. We were teenagers and had no idea that it could bother anyone. We only played what we liked and what our listeners liked.

Das Melody Sextet war eine Jazzband, die in den 1950er Jahren gegründet wurde. Wir spielten zu acht, ich an der Zugposaune. Zu dieser Zeit wurden die sonntäglichen "Fünf-Uhr-Tees", an denen die lokale Jugend teilnahm, erstmals im Grand Cafe gesehen. Sie wurden zur unsterblichen Melodie von Glenn Miller gespielt. Wir waren Teenager und hatten keine Ahnung, dass es jemanden stören könnte. Wir haben nur gespielt, was uns und unseren Zuhörern gefallen hat.

[In the Mood – Moonlight Serenade – Hymna pivářů](#)